

VILLAGE HOSTS

Open School for Village Hosts

Podręcznik

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Niniejszy projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej.
Niniejsza publikacja [komunikat] odzwierciedla jedynie stanowisko jej autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w niej zawartość merytoryczną.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
1.1 Informacje o podręczniku.....	4
1.2 Informacje o projekcie.....	6
1.3 Kto jest gospodarzem wioski?.....	8
2. Tło i kontekst.....	10
2.1 Koncepcja hostingu w wiosce.....	10
2.2 Wartość gospodarzy wioski i sposób współpracy.....	11
2.3 Innowacje społeczne w rozwoju obszarów wiejskich.....	12
2.4 Rola budowania społeczności w gospodarkach wiejskich.....	14
3. Manifest gospodarzy wioski.....	16
3.1 Misja gospodarzy wioski.....	17
4. Ramy kompetencji gospodarzy wioski.....	19
4.1 Lista kompetencji.....	21
5. Informacje o programie szkoleniowym.....	25
5.1 Program szkoleniowy - jak z niego korzystać jako gospodarz wioski.....	27
5.2 Program treningowy - jak z niego korzystać jako trener?.....	29

6. Program szkoleniowy - zawartość.....	36
6.1 Moduł 0. Wprowadzenie - Rozumowanie.....	39
6.2 Moduł 1.1: Wizja i mapowanie możliwości: Innowacyjne myślenie i zdolność do działania w niejednoznaczności.....	43
6.3 Moduł 1.2: Wizja i mapowanie możliwości: Benchmarking i ocena.....	46
6.4 Moduł 2.1: Mapowanie podmiotów i zasobów: Komunikacja i tworzenie sieci.....	50
6.5 Moduł 2.2: Mapowanie podmiotów i zasobów: Współprojektowanie i współtworzenie.....	54
6.6 Moduł 3: Opowiadanie o miejscu.....	58
6.7 Moduł 4.1: Tworzenie prototypów usług i działania kuratorskie: Innowacje produktowe i usługowe.....	61
6.8 Moduł 4.2: Tworzenie prototypów usług i selekcionowanie działań: Planeta i usługi zorientowane na człowieka..	65
6.9 Moduł 5: Tworzenie platformy współpracy i nowych modeli biznesowych.....	69
7. Platforma OSVH i społeczność internetowa.....	72
7.1 Cel Platformy i ogólne zastosowanie.....	72
7.2 Platforma jako zasób dla programu szkoleniowego.....	75
8. Podsumowanie podręcznika.....	77
9. Załączniki.....	78
10. Podziękowania.....	82

1. Wprowadzenie

1.1 Informacje o podręczniku

Podręcznik "Otwarta Szkoła dla Gospodarzy Wiosek" to dokument opracowany w celu ujęcia istoty, metodologii i wpływu projektu. Zapewnia podstawowe narzędzia, metodologie i podejścia, które zostały przetestowane i udoskonalone podczas projektu "Open School for Village Hosts". Podręcznik oferuje praktyczne spojrzenie na budowanie społeczności, gospodarkę wiejską i innowacje społeczne. Jest świadectwem znaczenia rozwoju kompetencji i programów szkoleniowych, które wspierają rozwój obszarów wiejskich. Ma on stanowić punkt odniesienia dla tworzenia sieci Gospodarzy Wsi w całej Europie. Niniejszy podręcznik jest nie tylko zbiorem narzędzi i metodologii, które okazały się skuteczne podczas projektu; jest świadectwem transformacyjnej mocy budowania społeczności, gospodarek wiejskich i innowacji społecznych. Jest to kulminacja zbiorowej wiedzy, doświadczeń i spostrzeżeń.

Jak i kiedy go używać

Podstawowym celem tego podręcznika jest udzielenie wskazówek osobom aspirującym do roli Gospodarzy Wsi lub kompetencji związanych ze szkoleniami, a także organizacjom, organizacjom pozarządowym i przedsiębiorstwom, które chcą zrozumieć, zastosować i zintegrować elementy szkoleniowe w swoich kontekstach. Publikacja ta jest szczególnie korzystna dla tych, którzy dążą do ożywienia małych wiosek i poszukują innowacyjnych rozwiązań w celu sprostania wyzwaniom społeczności wiejskich. Niezależnie od tego, czy jesteś początkującym gospodarzem wioski, liderem społeczności, czy organizacją dążącą do zmiany na obszarach wiejskich, ten format zapewnia wgląd i metodologie, które można zastosować w różnych kontekstach.

Podręcznik ma na celu:

- **Uczyć.** Zapewnienie perspektywy edukacyjnej w zakresie budowania społeczności, gospodarek wiejskich i innowacji społecznych.
- **Inspirować.** Służyć jako dokument społeczny podkreślający znaczenie rozwoju obszarów wiejskich i wspierających go programów szkoleniowych.
- **Przewodzić.** Oferuje wskazówki dla przyszłych gospodarzy wiosek i trenerów, podsumowując podstawowe wskazówki, narzędzia, metodologie i podejścia zweryfikowane w ramach projektu.

Czym jest, a czym nie jest

Podręcznik jest:

- Przewodnikiem ze wskazówkami, definicjami, narzędziami, metodologiami i podejściami projektu "Open School for Village Hosts".
- Dokumentem dziedzictwa i odzwierciedleniem wpływu projektu oraz jego znaczenia w promowaniu rozwoju obszarów wiejskich.

Podręcznik nie jest:

- Rozwiązaniem uniwersalnym. Chociaż zapewnia wskazówki, zachęca do dostosowań w oparciu o konkretne konteksty i potrzeby.
- Dokumentem statycznym. Oczekuje się, że będzie ewoluował w miarę pojawiania się nowych metodologii i zmian w krajobrazie rozwoju obszarów wiejskich.
- Czystą teorią. Kładzie nacisk na praktyczne zastosowanie i rzeczywisty wpływ, zachęcając czytelników do wdrażania i dostosowywania podejścia w swoich społecznościach.

1.2 Informacje o projekcie

Projekt Open School for Village Hosts (OSVH) to inicjatywa mająca na celu ożywienie i rewitalizację małych wiosek w całej Europie. Projekt uwzględnia wyjątkowe wyzwania i możliwości tych społeczności. Ma być przewodnikiem i siłą napędową pozytywnych zmian. Jest to inicjatywa rewitalizacji obszarów wiejskich poprzez wprowadzenie nowej dynamiki społecznej, gospodarczej i ekologicznej. Projekt uznaje potencjał tych wiosek do oferowania unikalnych doświadczeń, projektów i modeli usług lub produktów.

Cel, wizja i cele

Projekt OSVH wyłonił się z głębokiego zrozumienia wyzwań stojących przed mniejszymi wioskami, szczególnie tymi o populacji poniżej 5000 mieszkańców. Takie wioski często borykają się z trudnymi realiami wyludnienia, ograniczonych zasobów i stagnacji gospodarczej. Jednak pośród tych wyzwań pojawiają się przebłyski nadziei i innowacje. Projekt OSVH został stworzony w celu wzmocnienia tych pozytywnych sygnałów, kładąc podwaliny pod "renesans obszarów wiejskich". Renesans ten przewiduje, że obszary wiejskie będą tętnić życiem, będą zrównoważone i perspektywiczne. Projekt ma na celu zatrzymanie i odwrócenie tendencji spadkowej, tworząc dobrze prosperujące społeczności atrakcyjne dla mieszkańców i odwiedzających. Wizja ta obejmuje upodmiotowione wsie, w których lokalne zasoby materialne i niematerialne są skutecznie wykorzystywane, a każda osoba odgrywa rolę w kształtowaniu przyszłości społeczności.

Czym jest Open School

Otwarta Szkoła nie jest instytucją edukacyjną; to ruch. Oferuje narzędzia i praktyczne podejście dostosowane do potrzeb gospodarzy wiosek w oparciu o ramy kompetencji. Otwarta Szkoła kładzie nacisk na uczenie się przez doświadczenie, w którym

Gospodarze Wiosek mogą zastosować swoją wiedzę w rzeczywistych kontekstach. Ponadto "szkoła" służy jako centrum łączące Gospodarzy Wiosek z różnych społeczności, ułatwiając wymianę pomysłów i wspierając poczucie wspólnoty i wspólnego celu.

"Otwarta Szkoła dla Gospodarzy Wsi" nie opiera się na standardowym modelu edukacji. Projekt uznaje wyjątkowość każdej wioski. Wskazuje na szereg kompetencji, umożliwiając gospodarzom wsi wybór tych, które najlepiej odpowiadają ich potrzebom.

Podejście do projektu i jego wyniki

U podstaw projektu OSVH leży metodologia "Living Labs". Podejście to jest z natury zorientowane na użytkownika i oparte na badaniach, promując iteracyjny rozwój i ciągłe informacje zwrotne. Poprzez osadzenie projektu w rzeczywistych kontekstach, metodologia Living Labs zapewnia, że rozwiązania są innowacyjne, ale także praktyczne i zrównoważone. Podejście to sprzyja współtworzeniu, w którym członkowie społeczności aktywnie uczestniczą w projekcie, wnosząc swoje spostrzeżenia, wiedzę i perspektywy.

Poza zestawem narzędzi i ram kompetencji, namacalnymi rezultatami projektu są manifest opowiadający się za rolą gospodarzy wioski i niniejszy podręcznik. Ponadto projekt zapewnia internetową platformę współpracy, która gromadzi historie, zapewnia narzędzia i wspiera społeczność wymiany wiedzy.

Etyka i licencja na użytkowanie

Wszystkie materiały i zasoby opracowane w ramach projektu mają otwarty kod źródłowy, dzięki czemu są dostępne dla wszystkich i mogą być dostosowywane do różnych kontekstów. To zobowiązanie do otwartości i współpracy jest świadectwem etosu projektu, który ceni dzielenie się wiedzą, wzmacnianie pozycji społeczności i zbiorowy rozwój.

1.3 Kto jest gospodarzem wioski?

Sercem projektu OSVH jest postać "gospodarza wioski". Osoba ta jest głęboko zakorzeniona w społeczności i służy jako łącznik, łącząc różnych interesariuszy i napędzając inicjatywy społeczne. Gospodarz wioski nie jest tylko biernym obserwatorem, ale aktywnym uczestnikiem, identyfikującym możliwości, wspierającym współpracę i przewodzącym projektom transformacyjnym. Jest mistrzem społeczności, opowiadającym się za jej potrzebami, świętującym jej sukcesy i stawiającym czoła wyzwaniom.

Wyobraźmy sobie Annę, młodą kobietę, która po latach spędzonych w mieście wróciła do wioski swojego dzieciństwa. Dostrzega potencjał swojej społeczności i wciela się w rolę gospodarza wioski, wykorzystując swoje miejskie doświadczenia i lokalną wiedzę do wypełniania luk i inicjowania projektów. Albo weźmy pod uwagę Jakuba, emerytowanego nauczyciela, który zawsze był aktywny w sprawach społeczności. Jako gospodarz wioski wykorzystuje swoją rozległą sieć kontaktów i dogłębne zrozumienie społeczności, aby łączyć ludzi i wprowadzać zmiany.

Profesjonalna postać gospodarza wioski odgrywa kluczową rolę w tej transformacji. Gospodarze wsi działają jako łącznicy, identyfikując i łącząc zasoby, które mogą już istnieć w społeczności, ale pozostają niewykorzystane lub odizolowane. Zasoby te obejmują ludzi, miejsca i budynki, a także umiejętności i wiedzę. Tworząc te połączenia, Gospodarze Wsi mogą rozwijać nowe usługi wspierane przez innowacyjne modele biznesowe, takie jak praca zdalna, wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie platformowe, turystyka o pozytywnym wpływie, ponowne połączenie z naturą, sporty przygodowe, udział w gospodarstwach rolnych, podróże edukacyjne, azyl zdrowotny, wakacje od pracy, szlaki dziedzictwa i wiele, wiele innych. Rola gospodarza wioski jest wieloaspektowa. Chociaż często wymagają one "twardych" umiejętności, takich jak biegłość cyfrowa i planowanie biznesowe, ich najcenniejsze atrybuty często leżą w domenie umiejętności "miękkich". Jako eksperci od współpracy, ich zdolność do organizowania, zwoływania, ułatwiania, animowania i koordynowania jest najważniejsza.

Projekt pokazuje, że chociaż termin "gospodarz wioski" może być stosunkowo nowy, istota tej roli nie jest. Lokalni pionierzy, innowatorzy społeczni i przedsiębiorczy urzędnicy lokalni wykonywali podobne zadania pod różnymi nazwami. Pilność tej roli staje się oczywista, gdy weźmie się pod uwagę spadek liczby małych wiosek w różnych krajach europejskich. Przykładowo, we Włoszech ubyło 5 500 małych wiosek, w Hiszpanii 3 500, a w Serbii 4 700.

2. Tło i kontekst

2.1 Koncepcja hostingu w wiosce

W całej Unii Europejskiej wiele krajów zmaga się z problemem wyludniania się obszarów wiejskich. Niegdyś tętniące życiem wsie są obecnie zagrożone wyludnieniem. W obliczu wyludniania się obszarów wiejskich i wyzwań gospodarczych, pojawienie się Village Hosting'u przedstawia podejście do rewitalizacji społeczności w europejskich wioskach.

Priorytetową rolę w tej inicjatywie odgrywają gospodarze wiosek, którzy są kluczowymi czynnikami ożywiającymi lokalne zaangażowanie i działalność gospodarczą. Rola ta jest z natury interdyscyplinarna, wymagająca harmonijnego połączenia umiejętności miękkich, takich jak adaptacyjność, pro-aktywność i, co najważniejsze, sztuka goszczenia. Osoby te mogą tchnąć życie z powrotem w te małe wioski, zwiększając ich atrakcyjność jako miejsc do życia, odwiedzania i inwestowania. Ich rola jest podobna do formy infrastruktury społecznej, tkanki łącznej, która umożliwia płynną współpracę różnych interesariuszy. Dzięki ich wysiłkom powstają lokalne, specyficzne dla kontekstu rozwiązania, które rezonują ze społecznością i są akceptowane przez jej członków.

Wreszcie, koncepcja Village Hosting'u harmonijnie wpisuje się w globalne aspiracje. Współgra ona z priorytetami określonymi przez program Erasmus+. Opiera się na zasadach Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) i Wewnętrznych Celów Rozwoju (ING) Organizacji Narodów Zjednoczonych. Niezależnie od tego, czy chodzi o dobre zdrowie, promowanie wzrostu gospodarczego, zapewnienie równowagi płci, czy też wspieranie zrównoważonych społeczności i działań na rzecz klimatu, Village Hosting katalizuje rozwój społeczności, innowacje społeczne i rewitalizację obszarów wiejskich znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

2.2 Wartość gospodarzy wioski i sposób współpracy

Projekt OSVH wzbogaci życie społeczności wiejskiej i wykorzysta jej potencjał. Wspiera rozwój lokalnych przedsiębiorstw, zachowuje cenne tradycje, wzmacnia więzi sąsiedzkie i promuje dbałość o środowisko. Kto może skorzystać z projektu? Spektrum beneficjentów i interesariuszy Village Hosting'u jest szerokie. Obejmuje ono Gospodarzy Wsi, trenerów, mieszkańców wsi, społeczności lokalne, organizacje pozarządowe, gminy, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz lokalne grupy działania. Każdy z nich odgrywa kluczową rolę w rozwoju społeczności. Oto, co ten projekt może wnieść do Twojej społeczności:

- **Pobudzenie lokalnej gospodarki.** Gospodarze wsi pomagają w uruchamianiu nowych lokalnych przedsięwzięć i generowaniu miejsc pracy. Odkrywają innowacyjne ścieżki dochodu korzystne dla Twojej wioski.
- **Zachowanie lokalnej kultury.** Wspierają lokalne rzemiosło, narracje i festiwale, zapewniając, że Twoje dziedzictwo pozostaje żywe i zachęcając innych do docenienia Twojej wyjątkowej historii.
- **Jednoczenie społeczności.** Gospodarze wioski dbają o to, by głos wszystkich był słyszalny przy podejmowaniu wspólnych decyzji. Ułatwiają współpracę nad ważnymi inicjatywami.
- **Ochrona środowiska.** Opowiadają się za praktykami chroniącymi naturalne otoczenie, takimi jak ochrona lokalnych źródeł wody, lasów i dzikiej przyrody.

Jak rozpoznać wśród siebie gospodarza wioski

Gospodarzami wioski mogą być Twoi przyjaciele, sąsiedzi lub inni członkowie lokalnej społeczności zaangażowani w pozytywne zmiany.

Można ich rozpoznać po pewnych cechach:

- **Przewodzą inicjatywom.** Osoby te stoją na czele projektów, takich jak działania na rzecz społeczności lub wydarzenia lokalne.

- **Podejmują innowatorskie działania.** Gospodarze wioski opracowują sprytne rozwiązania dla długotrwałych problemów.
- **Współpracują ze społecznością.** Łączą różne grupy – szkoły, firmy, kluby – w dążeniu do wspólnych celów.
- **Chronią naturę.** Ich rozmowy często dotyczą zrównoważonego życia i ochrony środowiska.

Współpraca z gospodarzem wioski

Współpraca z gospodarzem wioski może prowadzić do transformacji osiągnięć społeczności.

Oto jak możesz wnieść swój wkład:

- **Uczestnicz.** Jeśli organizują jakieś przedsięwzięcie, zaoferuj swoją pomoc. Liczy się każdy, nawet najmniejszy wkład.
- **Prowadź komunikację.** Podziel się swoją wizją rozwoju wioski. Są otwarci na różne perspektywy i pomysły.
- **Zaoferuj wsparcie.** Niezależnie od tego, czy chodzi o czas, zasoby czy rozpowszechnianie informacji o działaniach społeczności, Twoje zaangażowanie jest nieocenione.
- **Rozwiń sieć.** Jeśli znasz osoby lub grupy, które mogą wnieść swój wkład, przedstaw je gospodarzowi wioski. Im szersze wspólne zasoby, tym większy wpływ inicjatyw.

2.3 Innowacje społeczne w rozwoju obszarów wiejskich

Innowacje społeczne są siłą transformacyjną, która może przekształcić wiejskie krajobrazy i tchnąć nowe życie w społeczności zmagające się z wyzwaniami takimi jak wyludnienie, stagnacja gospodarcza i ograniczony dostęp do podstawowych usług. Projekt OSVH uznaje kluczową rolę innowacji społecznych w napędzaniu pozytywnych zmian na obszarach wiejskich. Jego celem jest wykorzystanie ich mocy do rewitalizacji wsi w całej Europie.

Często postrzegane jako statyczne jednostki, wsie mogą stać się dynamicznymi ośrodkami zmian. Mogą służyć jako place zabaw dla interdyscyplinarnych, społecznie innowacyjnych społeczności do eksperymentowania i badania strategii zapewniających dobrobyt i dobrostan mieszkańców wsi. Oddolne podejście projektu ma na celu aktywizację społeczności, wykorzystanie zbiorowej inteligencji i opracowanie rozwiązań, które zaspokoją potrzeby wszystkich zainteresowanych stron. Ta integracyjna metodologia zapewnia, że decydenci i obywatele mają równy głos w kształtowaniu przyszłości swoich wiosek.

W projekcie OSVH innowacje społeczne to nie tylko modne hasło, ale namacalne narzędzie, które można wykorzystać do przekształcania społeczności wiejskich. Koncentrując się na przecięciu systemów społecznych i ekologicznych, projekt ma na celu identyfikację i wykorzystanie możliwości innowacji. Nacisk projektu na innowacje społeczne jest widoczny w jego zaangażowaniu w inspirowanie i edukowanie proaktywnych gospodarzy wiosek. Osoby te są postrzegane jako liderzy, którzy będą przewodzić inicjatywom na obszarach wiejskich, przyczyniając się tym samym do ewolucji nowych kierunków w dziedzinie innowacji społecznych w Europie. Jest to szczególnie istotne dla regionów zmagających się z wyzwaniami związanymi z odpływem ludności z obszarów wiejskich.

Ostatnie globalne wydarzenia, takie jak pandemia COVID-19, jeszcze bardziej podkreśliły potrzebę innowacyjnego podejścia na obszarach wiejskich. Wsie zostały na nowo wyobrażone jako przestrzenie, które oferują łatwiejszy dystans społeczny, bogate naturalne otoczenie i sprzyjające środowisko do pracy zdalnej. To zmieniające się postrzeganie stanowi okazję do opracowania nowych, pozytywnych strategii rewitalizacji obszarów wiejskich.

Innowacje społeczne, specyficzne dla danego miejsca, stoją na czele rozwoju obszarów wiejskich. Podkreślają znaczenie zrozumienia i poszanowania dziedzictwa społeczności goszczącej, jednocześnie uznając rolę aktywnego uczestnictwa i

zaangażowania obywateli we wspieraniu innowacji społecznych. Utrzymanie równowagi między zachowaniem tradycji a przyjęciem innowacji było kluczowym aspektem tego podejścia.

2.4 Rola budowania społeczności w gospodarkach wiejskich

Budowanie społeczności stanowi kamień węgielny w rewitalizacji i zrównoważonym rozwoju gospodarek wiejskich, obiecując odnowienie i zrównoważony rozwój. Istotą budowania społeczności jest jej zdolność do wspierania powiązań, pielęgnowania współpracy i kultywowania poczucia przynależności wśród mieszkańców. Dzięki tym powiązaniom identyfikowane są możliwości, lokalne podmioty są jednoczone i inicjowane są wpływowe projekty. Obecność wykwalifikowanych osób, takich jak gospodarze wioski, odgrywa kluczową rolę w tym procesie.

Budowanie społeczności wykracza poza rozwój infrastrukturalny lub gospodarczy i sprzyja środowisku, w którym mogą pojawić się nowe rozwiązania długotrwałych wyzwań. Poprzez priorytetowe traktowanie inicjatyw opartych na społeczności, wioski mogą być świadkami odrodzenia ich kulturowej, gospodarczej i społecznej tkanki. Jedną z wyróżniających się cech budowania społeczności jest nacisk na współtworzenie. Skupienie się na wspólnych wysiłkach i współtworzeniu z obywatelami, organizacjami i decydentami zapewnia, że powstające rozwiązania i inicjatywy są innowacyjne i głęboko rezonują z potrzebami i aspiracjami społeczności.

Co więcej, budowanie społeczności sprzyja dzieleniu się wiedzą i wzajemnemu uczeniu się. Takie interakcje są podatnym gruntem do wymiany pomysłów, wspierania innowacji i promowania najlepszych praktyk. Społeczność to tworzenie połączeń, pielęgnowanie współpracy i kultywowanie poczucia przynależności. Chodzi o uznanie wartości każdej osoby i wykorzystanie zbiorowej siły społeczności do wytyczenia ścieżki zrównoważonego wzrostu i rozwoju.

Zachęcanie do ciągłego uczenia się i adaptacji

Dynamiczny charakter wyzwań na obszarach wiejskich wymaga ciągłego uczenia się i adaptacji. Zapewniając solidne ramy, projekt podkreśla również znaczenie elastyczności i zdolności reagowania na zmieniające się potrzeby społeczności. Sukces projektu Open School for Village Hosts leży w jego potencjale do inspirowania i kierowania przyszłymi inicjatywami. Duch współpracy, nacisk na współtworzenie i skupienie się na zrównoważonych rozwiązaniach stanowią podstawę tego projektu.

3. Manifest gospodarzy wioski

Cały dokument Manifestu jest dostępny tutaj: <https://www.villagehosts.eu/manifesto/>

Manifest Gospodarzy Wiosek Otwartej Szkoły to fundamentalny dokument, który wyraża podstawowe zasady, misję i wizję Gospodarzy Wiosek. Służy jako światło przewodnie, podkreślając zaangażowanie w poprawę dobrobytu społeczności, wzmacnianie pozycji mieszkańców i wspieranie aktywnego uczestnictwa w procesach decyzyjnych. Manifest podkreśla transformacyjną rolę Gospodarzy Wiosek w inicjowaniu działań, napędzaniu współpracy i prowadzeniu zrównoważonych zmian w lokalnych ekosystemach. Jest on uznawany za pierwszą edycję, otwartą na ewolucję i adaptację w miarę rozwoju ruchu i jego potrzeb. Ta elastyczność zapewnia, że Manifest pozostaje aktualny i reaguje na zmieniającą się dynamikę społeczności wiejskich i ewoluującą rolę Gospodarzy Wiosek.

Jak i kiedy go używać

Manifest OSVH to nie tylko deklaracja intencji, ale także praktyczny przewodnik po działaniach. Gospodarze wiosek i interesariusze społeczności powinni używać Manifestu jako mapy drogowej do wdrażania inicjatyw kierowanych przez społeczność. Przedstawia on etapy współpracy, od stworzenia wspólnej wizji po ustanowienie zasad przewodnich, które odzwierciedlają wartości społeczności. Ciągłe uczenie się, wymiana wiedzy i inkluzywne zarządzanie są promowane jako mechanizmy osiągania holistycznych wyników społeczności.

Manifest OSVH ma zastosowanie na różnych etapach projektów rozwoju społeczności. Jest on szczególnie istotny w fazie planowania, gdzie wspólna wizja ma kluczowe znaczenie oraz w fazie realizacji, gdzie współpraca, integracja i zasady

zrównoważonego rozwoju muszą być na pierwszym planie. Manifest jest również narzędziem do refleksji, pomagającym społecznościom ocenić ich postępy i w razie potrzeby ponownie dostosować strategię do podstawowych wartości.

Ponadto Manifest ma kluczowe znaczenie dla wyrażenia wyłaniającej się koncepcji lub sentymentu, które mogą nie być jeszcze jasno zdefiniowane jako hosting wsi. Pomaga społecznościom i jednostkom rozpoznać i wyrazić swoje wysiłki, mówiąc: "Tak, to jest to, co robimy" lub "To jest to, do czego dążymy". Jako narzędzie komunikacji, Manifest pomaga w dzieleniu się wartościami wiejskiego hostingu z tymi, którzy nie są jeszcze zaznajomieni z koncepcją, pomagając im dostrzec potencjał bez potrzeby przekonywania. Służy jako pomost łączący istotę hostingu wiejskiego z szerszymi aspiracjami i celami społeczności.

3.1 Misja gospodarzy wioski

Misja Village Hosts jest głęboko zakorzeniona w poprawie dobrostanu mieszkańców i ekosystemów. Są oni twórcami zmian, którzy wzmacniają społeczności poprzez wspieranie aktywnego uczestnictwa i przywództwa w procesach decyzyjnych. Łącząc w społecznościach aktywa, takie jak ludzie, miejsca i umiejętności, Gospodarze Wiosek inicjują ruch transformacyjny, którego priorytetem są holistyczne, zrównoważone wyniki dla obszarów wiejskich. Manifest wprowadza następujące 8 zasad:

- 1. Możliwości.** Niezadowolenie z gentryfikacji ośrodków miejskich i głównego nurtu działalności zapoczątkowało ten trend przed kryzysem COVID-19, który jeszcze bardziej go nasilił. Ale nowe projekty, źródła utrzymania i połączenia wyrastają wśród wielu małych wiosek w Europie.
- 2. Misja.** Misją Village Hosts jest poprawa dobrostanu mieszkańców i ekosystemów. Village Hosts wzmacniają społeczności i wspierają aktywny udział w procesach decyzyjnych, które kształtują ich życie.
- 3. Gospodarze wioski, jako nowa postać zawodowa.** Gospodarze wioski poszukują i łączą zasoby, które mogą już istnieć w społeczności – ale są nieznane lub odizolowane – ludzi, miejsca, budynki i umiejętności.

- 4. Historie z życia pionierskich Gospodarzy Wsi.** Gospodarze Wsi mogą być korzeniami naszych osłabionych wiejskich gleb i społeczności, regenerując gospodarki, chroniąc ekosystemy i wzmacniając społeczności.
- 5. Wpływ gospodarzy wioski.** Rola gospodarza wioski będzie miała wpływ na lokalny ekosystem, tworząc bardziej sprawiedliwe, zrównoważone, dobrze prosperujące środowisko wiejskie, w tym rozwój gospodarczy, ochronę kultury i wzmocnienie pozycji społeczności.
- 6. Współpraca w ramach lokalnego ekosystemu.** Gospodarze będą wprowadzać interwencje do istniejącego ekosystemu, inicjując działania, motywując innych, sugerując pomysły i rozwiązania oraz obejmując stanowiska kierownicze lub zarządzające.
- 7. Rozprzestrzenianie się załączków Gospodarzy Wioski.** Gospodarze wioski mogą zapewnić wsparcie i podjąć wspólne wysiłki w celu zaspokojenia potrzeb swojej społeczności. Każda wioska ma moc, aby coś zmienić, rozpoznając swój potencjał i łącząc ręce z innymi.
- 8. Wdrożenie Gospodarza Wioski w swojej społeczności.** Inicjatywy Village Hosting'u często wywodzą się z indywidualnych działań. Jednak nieuchronnie rozszerzają się one na lokalne społeczności fizyczne i łączą się z globalnymi społecznościami online.

4. Ramy kompetencji gospodarzy wioski

Cały dokument dotyczący ram kompetencji jest dostępny tutaj: <https://www.villagehosts.eu/competencies/>

Ramy te określają niezbędne kompetencje dla Gospodarzy Wiosek. Ramy Kompetencji to ustrukturyzowany przewodnik dla osób działających jako Gospodarze Wioski i ich trenerów. Został zaprojektowany w celu wspierania poprawy standardów życia w małych wioskach i na obszarach wiejskich poprzez identyfikację niezbędnych umiejętności i kompetencji w zakresie zrównoważonego rozwoju i usług społecznych.

Poza byciem ramami dla rozwoju Programu Szkoleniowego OSVH, Ramy Kompetencji Gospodarza Wioski przyczyniają się do większego celu, jakim jest zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Chodzi o praktyczne zastosowanie i rzeczywisty wpływ nabytych umiejętności i wiedzy. Gospodarze wioski, poprzez swoją pracę, przyczyniają się do praktycznego podejścia do rozwoju społeczności, koncentrując się na namacalnych ulepszeniach i zrównoważonych praktykach.

Tworzenie tych ram opierało się na procesie Triple Design, który obejmuje definiowanie, projektowanie i dostarczanie. Podejście to zostało wybrane w celu zapewnienia, że ramy odpowiednio odnoszą się do rzeczywistych potrzeb i wyzwań społeczności wiejskich. Ramy są zgodne z ustalonymi europejskimi ramami kompetencji, zapewniając ich adekwatność i możliwość zastosowania. Wprowadza również koncepcję progresji, w której Gospodarze Wsi mogą przechodzić od poziomu podstawowego do eksperckiego, zapewniając ścieżkę ciągłego uczenia się i doskonalenia w ramach Programu Szkoleniowego.

Jak i kiedy go używać

Jako gospodarz wioski odgrywasz kluczową rolę w wykorzystywaniu wybranych kompetencji do inicjowania pozytywnych zmian w swojej społeczności. Oto jak możesz zintegrować te umiejętności:

- **Ocena społeczności.** Wykorzystaj swoje kompetencje do oceny mocnych stron, potrzeb i możliwości swojej miejscowości. Zidentyfikuj obszary, w których określone kompetencje mogą mieć największy wpływ, takie jak zrównoważona turystyka, lokalna przedsiębiorczość lub ochrona kultury.
- **Inicjowanie projektów.** Wykorzystaj swoje umiejętności, aby rozpocząć projekty odpowiadające na potrzeby społeczności. Na przykład zastosuj techniki innowacji społecznych, aby uruchomić inicjatywy, które rozwiązują lokalne problemy lub wykorzystaj myślenie projektowe do tworzenia nowych przestrzeni społecznych.
- **Mobilizacja zasobów.** Wykorzystaj swoją sieć kontaktów i wiedzę do gromadzenia zasobów. Może to obejmować organizowanie finansowania społecznościowego dla lokalnych przedsięwzięć lub łączenie się z organizacjami zewnętrznymi w celu uzyskania wsparcia i współpracy.
- **Dzielenie się umiejętnościami.** Organizuj warsztaty lub spotkania społeczności, aby przekazywać swoją wiedzę innym. Informowanie mieszkańców o kompetencjach zdobytych dzięki OSVH może zachęcić ich do odgrywania aktywnych ról w rozwoju społeczności.

Kluczowe kompetencje i ich zastosowania

W jego ramach zidentyfikowano pięć głównych obszarów kompetencji, obejmujących różne dziedziny, takie jak rozwój obszarów wiejskich, budowanie społeczności i innowacje społeczne. Te praktyczne kompetencje koncentrują się na działaniach, które mogą podjąć gospodarze wiosek:

- Zachęcanie do odpowiedzialnej turystyki i ponownego łączenia ludzi z naturą.
- Wspieranie lokalnych przedsiębiorstw, promowanie produkcji i marketingu lokalnych towarów i usług.

- Łączenie różnych zasobów w ramach społeczności, w tym ludzi, lokalizacji, infrastruktury, firm i umiejętności.
- Umożliwienie współpracy między szerokim gronem partnerów i interesariuszy.

Każdy obszar kompetencji obejmuje konkretne efekty uczenia się, zapewniając gospodarzom wiosek praktyczne umiejętności i wiedzę, które mogą bezpośrednio zastosować.

4.1 Lista kompetencji

W rezultacie następujące pięć obszarów kompetencji zidentyfikowanych w niniejszych *ramach kompetencji* przyczyni się do zaprojektowania i strukturyzacji modułów programu szkoleniowego OSVH (PR2):

1. Wizualizacja i mapowanie możliwości (obszar kompetencji (CA) 1)
2. Mapowanie podmiotów i zasobów (obszar kompetencji (CA) 2)
3. Opowiadanie o miejscu (obszar kompetencji (CA) 3)
4. Tworzenie prototypów usług i selekcjonowanie działań i wyników (obszar kompetencji (CA) 4)
5. Tworzenie platform współpracy i nowych modeli biznesowych. (obszar kompetencji (CA) 5)

W ramach wyżej wymienionych obszarów kompetencji, następujące dziewięć kompetencji uważa się za kluczowe dla gospodarzy wiosek, mając na uwadze proces projektowania i metodologie:

1. Innowacyjne i refleksyjne myślenie
2. Zdolność do działania w niejednoznacznym środowisku
3. Benchmarking i metodologia oceny

4. Komunikacja i sieć
5. Współprojektowanie i współtworzenie
6. Prezentacja i komunikacja cyfrowa
7. Innowacyjność systemu produktów i usług
8. Usługa skoncentrowana na planecie i człowieku
9. Przedsiębiorczość (tj. sprzedaż / marketing / pozyskiwanie funduszy)

Następujące kompetencje zostały ponownie zdefiniowane jako efekty uczenia się, które gospodarze wiosek będą mogli zastosować w swoich działaniach po przejściu indywidualnych ścieżek uczenia się (poziomów postępu w nauce):

- Potrafi podejmować uzasadnione i świadome decyzje (CA1)
- Potrafi zastosować analityczne podejście do projektowania i proces projektowania (CA1)
- Rozumie różnorodność wewnątrzkułturową i międzykułturowej (CA1)
- Potrafi utrzymywać i podtrzymywać relacje z lokalną społecznością i partnerami (CA2)
- Potrafi nawiązywać kontakty z ludźmi i organizacjami (CA2)
- Potrafi organizować społeczności i udział obywateli (CA2)
- Potrafi rozwiązywać konflikty (CA2)
- Potrafi przejąć przywództwo i koordynację (CA2)
- Potrafi korzystać z usług zewnętrznych i delegować odpowiedzialności, zadania (CA2)
- Potrafi komunikować się poprzez opowiadanie historii i tworzenie miejsc (CA3)
- Potrafi zrozumieć metodologię rozwoju produktu, doświadczenia i projektowania usług (CA4)
- Potrafi wyczuć estetykę wizualną (CA4)

- Potrafi zastosować odpowiednie metody projektowania w celu zaprojektowania doświadczenia użytkownika (CA4)
- Potrafi określić możliwości finansowania (CA5)
- Potrafi stosować różne strategie pozyskiwania funduszy (CA5)
- Potrafi zastosować odpowiedni model biznesowy (CA5)
- Potrafi opracować i wdrożyć odpowiednie strategie marketingowe i rozwój odbiorców (CA5)

Opisane powyżej wybrane kompetencje dla gospodarzy wioski są przedstawiane jako proces projektowania i metodologia projektowania w programie szkoleniowym opisanym w następnym rozdziale niniejszego podręcznika.

Kluczowe wnioski

Ramy Kompetencji Gospodarza Wioski ustanawiają kompleksowy zestaw umiejętności i obszarów wiedzy niezbędnych dla osób zaangażowanych w rewitalizację i wspieranie społeczności wiejskich. Ramy te służą jako podstawowy przewodnik dla gospodarzy wsi, zapewniając, że są oni przygotowani do radzenia sobie z wieloaspektowymi wymaganiami rozwoju obszarów wiejskich.

Poniżej znajdują się kluczowe wnioski z badania Ram Kompetencji:

- **Zróznicowany zestaw umiejętności.** Gospodarze wsi wymagają połączenia kompetencji w zakresie ochrony kultury, rozwoju gospodarczego i innowacji społecznych, aby skutecznie wspierać i przekształcać obszary wiejskie.
- **Spersonalizowane podejście.** Ramy te uznają unikalne cechy każdej wioski, opowiadając się za spersonalizowanym zastosowaniem kompetencji w oparciu o indywidualne potrzeby społeczności.
- **Nieprzerwana nauka.** Ramy te podkreślają znaczenie zdolności adaptacyjnych i rozwoju. Nieustannie zachęca gospodarzy wiosek do doskonalenia swoich umiejętności i wiedzy poprzez różne możliwości uczenia się.

- **Integracja społeczności.** Kompetencje wykraczają poza wiedzę akademicką, obejmując zdolność do angażowania się, mobilizacji i integracji ze społecznościami lokalnymi na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- **Dostosowanie do standardów europejskich.** Kompetencje są dostosowane do szerszych ram europejskich, zapewniając znormalizowane, ale elastyczne podejście do rozwoju obszarów wiejskich w różnych regionach.

5. Informacje o programie szkoleniowym

Cel

Program szkoleniowy OSVH to miejsce, w którym wiedza spotyka się z praktycznym zastosowaniem, ścieżka przeznaczona dla entuzjastycznych trenerów, gospodarzy wiosek i członków społeczności. Jest to inicjatywa edukacyjna i rozwojowa mająca na celu wzmocnienie pozycji osób - potencjalnych i obecnych gospodarzy wiosek - dzięki umiejętnościom, wiedzy i zasobom niezbędnym do ułatwienia rozwoju społeczności, napędzania innowacji społecznych i przyczyniania się do rewitalizacji gospodarczej obszarów wiejskich. Niezależnie od tego, czy prowadzisz innych gospodarzy wioski w kierunku sukcesu, bezpośrednio stosujesz te umiejętności samodzielnie, czy też jesteś częścią społeczności wspierającej ten ekosystem, ten program jest Twoim towarzyszem. Program szkoleniowy OSVH służy jako platforma edukacyjna i trampolina do działania, zapewniając narzędzia, wiedzę i sieć wsparcia, aby katalizować długoterminowe pozytywne zmiany w społecznościach wiejskich.

Program szkoleniowy został opracowany, aby osiągnąć następujące cele:

Rozwiązanie problemu wyludniania się obszarów wiejskich

Wiele wiosek w całej Europie, zwłaszcza tych liczących mniej niż 5000 mieszkańców, stoi przed wyzwaniem wyludnienia. Istnieją jednak sygnały pozytywnej zmiany. Pojawiają się liczne przedsiębiorstwa społeczne i wiejskie, tworząc źródła utrzymania i wspierając pozytywny wpływ społeczny. Zjawisko to, określane mianem "renesansu obszarów wiejskich", jest zakorzenione w mapowaniu zasobów. Potencjał obszarów wiejskich jest wzmacniany poprzez identyfikację i analizę istniejących zasobów, od ludzi po zasoby naturalne.

Zwiększanie potencjału obszarów wiejskich poprzez szkolenia

Programy szkoleniowe odgrywają kluczową rolę w tej transformacji. Wyposażają osoby w umiejętności i wiedzę potrzebne do aktywizacji regionów wiejskich, przynosząc korzyści społecznościom i poprawiając źródła utrzymania. Programy te zwiększają potencjał społeczny, kulturowy, naturalny i gospodarczy obszarów wiejskich, koncentrując się na mapowaniu zasobów.

Wspieranie istniejących inicjatyw

Chociaż celem jest stworzenie nowych możliwości rozwoju obszarów wiejskich, te programy szkoleniowe wzmacniają również istniejące inicjatywy. Zapewniają one ustrukturyzowane podejście, dzięki czemu wysiłki nie są powielane, a zasoby są optymalnie wykorzystywane.

Holistyczne podejście do rozwoju obszarów wiejskich

Programy szkoleniowe kładą nacisk na holistyczne podejście, koncentrując się na rozwoju gospodarczym oraz rewitalizacji społecznej i kulturowej. Promują budowanie społeczności, zrównoważony rozwój i innowacje, zapewniając, że obszary wiejskie są przygotowane do stawienia czoła współczesnym wyzwaniom.

Długoterminowy wpływ

Korzyści płynące z takich programów szkoleniowych stanowią podstawę trwałego wzrostu, zapewniając, że obszary wiejskie pozostaną żywe i odporne na zmieniającą się dynamikę. Programy te zapewniają długoterminową vitalność regionów wiejskich poprzez wyposażenie osób w umiejętności rozumienia i zarządzania procesami wiejskimi, społecznościami i modelami biznesowymi.

5.1 Program szkoleniowy - jak z niego korzystać jako gospodarz wioski

Jak i kiedy go używać

W programie zapewniamy narzędzia i metody do wdrożenia w celu ulepszenia projektów, zaangażowania społeczności i stymulowania zrównoważonego rozwoju w Twojej okolicy. Materiały szkoleniowe, dostępne na platformie OSVH i opisane w niniejszym podręczniku, stanowią zespół środków strategicznych. Wykorzystaj te narzędzia do planowania, realizacji i oceny swoich inicjatyw. Zastosuj je do rzeczywistych scenariuszy, z którymi masz do czynienia w swoich projektach społecznych.

Narzędzia, ramy i wskazówki wprowadzone w modułach programu szkoleniowego stanowią podstawę wsparcia w pracy nad projektem opartym na społeczności. Poniżej przedstawiono potencjalne korzyści płynące z ich stosowania oraz sposób, w jaki mogą one pomóc na różnych etapach projektu:

- **Identyfikacja potrzeb i możliwości.** Zaczynij od oceny aktualnego stanu swojej wioski lub projektu społecznościowego. Jakie są potrzeby, wyzwania lub niewykorzystane możliwości? Skorzystaj z materiałów szkoleniowych, aby przeprowadzić analizę SWOT (mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia), aby lepiej zrozumieć punkt wyjścia. Ocena ta ma kluczowe znaczenie, ponieważ informuje, kiedy i jak należy stosować różne narzędzia i strategie, aby uzyskać maksymalny wpływ.
- **Planowanie i rozwój projektu.** Po zidentyfikowaniu potrzeb i potencjału swojej społeczności, nadszedł czas, aby rozpocząć planowanie. Skorzystaj z narzędzi takich jak Business Model Canvas lub 3P sustainability canvas, aby nakreślić strukturę projektu, jego cele i środki zrównoważonego rozwoju. Ramy te pomagają uporządkować myśli, wyznaczyć osiągalne cele i uwzględnić aspekty finansowe i operacyjne inicjatywy.
- **Zaangażowanie społeczności i współpraca.** Twój projekt będzie się rozwijał dzięki wsparciu i zaangażowaniu społeczności. Wykorzystaj metody wprowadzone podczas szkolenia, takie jak mapowanie interesariuszy, aby

zidentyfikować kluczowych członków społeczności i interesariuszy, którzy mogliby przyczynić się do realizacji projektu lub odnieść z niego korzyści. Narzędzia takie jak platformy Assemble Cooperation sprzyjają współpracy, dzieleniu się pomysłami i zbieraniu informacji zwrotnych.

- **Faza wdrożenia.** To tutaj Twój projekt nabiera życia. W zależności od konkretnej inicjatywy może to obejmować organizację lokalnego wydarzenia, uruchomienie spółdzielni, rozpoczęcie świadczenia usług turystycznych lub inne działania. Na tym etapie należy odwoływać się do materiałów szkoleniowych, aby uzyskać wskazówki dotyczące strategii realizacji, monitorowania postępów i dostosowywania się do wyzwań. Pamiętaj, że studia przypadków ze szkolenia to nie tylko historie, ale doświadczenia edukacyjne szczegółowo opisujące praktyczne podejścia i rozwiązania.
- **Ocena i dostosowanie.** Po pewnym czasie realizacji projektu należy wykorzystać metody szkoleniowe do oceny jego sukcesu i obszarów wymagających poprawy. Pytania samooceny i narzędzia informacji zwrotnej są nieocenione w tym procesie, pomagając ci zastanowić się nad wynikami i zebrać spostrzeżenia od wszystkich zaangażowanych uczestników i interesariuszy. Krajobraz pracy społecznej i przedsiębiorczości stale się zmienia. Wykorzystaj te treści jako żywy zasób do ponownego odwiedzenia i budowania swojej wiedzy i strategii.
- **Nieustanna nauka i zwiększanie skali.** Twoja podróż nie kończy się po jednym projekcie. Wykorzystaj to, czego się nauczyłeś, aby stale się dostosowywać i rozwijać. Niezależnie od tego, czy rozszerzasz swój obecny projekt, czy rozpoczynasz nowy, materiały szkoleniowe służą jako wieloletnie źródło wiedzy. Pozostań w kontakcie z platformą Village Host i innymi gospodarzami, aby wymieniać się doświadczeniami, spostrzeżeniami i wsparciem.

5.2 Program treningowy - jak z niego korzystać jako trener?

Jak i kiedy go używać

Jako trener jesteś pomostem między wiedzą a zastosowaniem, teorią a praktyką. Twoja rola obejmuje edukowanie lub instruowanie, inspirowanie, wzmacnianie i budowanie relacji. Materiały szkoleniowe podsumowane w kolejnych rozdziałach Podręcznika są kompleksowymi zasobami, a wiedza o tym, jak i kiedy z nich korzystać, może znacznie poprawić doświadczenie edukacyjne i późniejszy wpływ na projekty społeczne. Poniżej znajdują się kluczowe zasady, które leżą u podstaw efektywnego wykorzystania zasobów szkoleniowych:

Przed szkoleniem

- **Wstępna ocena i personalizacja.** Dostosuj swoje podejście. Nie wszyscy uczestnicy przyswajają informacje w ten sam sposób. Wykorzystaj te materiały jako elastyczne ramy, aby dostosować sesję do unikalnych potrzeb odbiorców. Uwzględnij lokalne konteksty w przykładach i studiach przypadków, aby nauka była powiązana i miała wpływ.
- **Ocena potrzeb.** Przeprowadź ocenę potrzeb uczestników przed sesjami szkoleniowymi. Zrozum ich pochodzenie, istniejący poziom wiedzy, konkretne wyzwania i to, co mają nadzieję osiągnąć.
- **Dostosowywanie treści.** Dostosuj materiały szkoleniowe do zidentyfikowanych potrzeb i celów. Podkreśl odpowiednie narzędzia i metody, które oferują praktyczne rozwiązania wyzwań stojących przed uczestnikami.

Podczas szkolenia

- **Ułatwiał, nie dyktuj.** Zachęcaj do dialogu i uczestnictwa. Wykorzystaj materiały, aby wywołać dyskusje, działania grupowe i wzajemne uczenie się, zapewniając interaktywność i dynamikę sesji.

- **Wprowadzenie z kontekstem.** Wprowadzając nowe narzędzie lub metodę, zawsze należy przedstawić tło jej rozwoju, jej cele i rzeczywiste przypadki, w których została z powodzeniem zastosowana. Takie podejście pomaga uczniom zrozumieć praktyczne znaczenie materiału i jego potencjalny wpływ.
- **Interaktywne zaangażowanie.** Korzystaj z interaktywnych metod nauczania, takich jak warsztaty, odgrywanie ról i dyskusje grupowe, aby poznać każde narzędzie i metodę. Działania te zachęcają do aktywnego uczestnictwa i pomagają ugruntować zrozumienie.
- **Terminowa integracja.** Wprowadzaj narzędzia i metody stopniowo, zaczynając od tych podstawowych i przechodząc do bardziej złożonych materiałów w miarę postępów szkolenia. Każda sesja powinna naturalnie wynikać z poprzedniej, stopniowo rozszerzając zestaw umiejętności uczestników.

Po szkoleniu

- **Refleksja i analiza.** Zachęcaj uczestników do zastanowienia się nad tymi doświadczeniami, przeanalizowania wyników i omówienia ich podczas kolejnych sesji. Refleksja ta ma kluczowe znaczenie dla pogłębienia zrozumienia i poprawy umiejętności praktycznego zastosowania.
- **Zbieranie informacji zwrotnych.** Regularnie zbieraj informacje zwrotne na temat skuteczności nauczanych narzędzi i metod. Dowiedz się, jak są one odbierane i stosowane w świecie rzeczywistym.
- **Odpowiednie zmiany.** Wykorzystaj te informacje zwrotne, aby dostosować podejście szkoleniowe, zapewniając, że treść pozostanie istotna, praktyczna i skuteczna.
- **Spółeczność praktyków.** Jeśli to możliwe, należy stworzyć lub zintegrować się ze społecznością praktyków, zachęcając byłych i obecnych uczestników do wzajemnego wsparcia, dzielenia się wiedzą i wspólnego rozwiązywania problemów.
- **Zachęcaj do eksploracji.** Inspiruj uczestników do korzystania z tych narzędzi i metod dosłownie i dostosowywania ich do swoich unikalnych potrzeb. Innowacyjność powinna być kluczowym elementem szkolenia.

Wskazówki dotyczące facylitacji

Facylitacja wymaga delikatnej równowagi wielu umiejętności, aby poprowadzić grupę przez proces uczenia się, pomóc im osiągnąć konsensus lub poprowadzić ich do osiągnięcia wspólnego celu. Jako trener, opanowanie zasad dobrej facylitacji jest niezbędne do stworzenia angażującego, produktywnego i inspirującego środowiska. Dobra facylitacja umożliwia uczestnikom krytyczne myślenie, efektywną współpracę i samodzielne odkrywanie rozwiązań. Twoja rola polega mniej na nauczaniu, a bardziej na tworzeniu optymalnego środowiska do nauki i rozwoju. Poniżej znajdują się kluczowe zasady, które stanowią podstawę skutecznej facylitacji:

Przygotowanie i planowanie

- **Zrozumienie odbiorców.** Poznaj pochodzenie, oczekiwania i style uczenia się uczestników. Dostosuj swoje podejście, aby zaspokoić ich potrzeby i upewnić się, że treść jest odpowiednia i powiązana.
- **Wyznaczanie jasnych celów.** Zdefiniuj jasne, osiągalne cele dla każdej sesji. Upewnij się, że wszyscy uczestnicy zgadzają się z tymi celami, aby wspierać wspólny cel.
- **Organizacja materiałów.** Przygotuj wszystkie niezbędne materiały, narzędzia i ćwiczenia. Płynny przepływ bez niepotrzebnych przerw na dostosowania logistyczne pozwala skupić się na nauce.

Tworzenie bezpiecznego środowiska nauki

- **Ustalenie podstawowych zasad.** Nadaj ton szacunku, otwartości i poufności. Zachęcaj do równego uczestnictwa i upewnij się, że uczestnicy czują się bezpiecznie, aby wyrazić siebie bez obawy przed osądem.
- **Wspieranie otwartej komunikacji.** Promowanie kultury uczciwej, przejrzystej komunikacji. Zachęcaj do zadawania pytań, przekazywania informacji zwrotnych i otwartego dialogu w celu pogłębienia zrozumienia i nauki.

- **Radzenie sobie z dynamiką z wycuciem.** Zwracaj uwagę na dynamikę grupy i indywidualne zachowania. W razie potrzeby interweniuj, aby rozwiązać konflikty, brak zaangażowania lub dominację w dyskusjach.

Aktywne ułatwianie i zaangażowanie

- **Zachęcanie do uczestnictwa.** Użyj technik, aby upewnić się, że każdy ma głos, być może poprzez dzielenie się rundami, dyskusje w małych grupach lub bezpośrednio prośby o wkład.
- **Wykorzystywanie metod interaktywnych.** Stosuj różne strategie nauczania, takie jak zajęcia grupowe, odgrywanie ról i studia przypadków, aby zaspokoić różne preferencje uczenia się i utrzymać zaangażowanie.
- **Bycie elastycznym.** Bądź gotowy na dostosowanie swojego planu w oparciu o energię grupy, zrozumienie i dyskusje. Elastyczność pozwala na zajęcie się pojawiającymi się potrzebami lub tematami, które silnie rezonują z uczestnikami.
- **Podsumowanie i synteza.** Pomoc w krystalizacji kluczowych punktów i wspólnych odkryć. Podsumuj postępy i wnioski, upewniając się, że wszyscy są na tej samej stronie.

Refleksja, informacje zwrotne i działania następne.

- **Zachęcanie do autorefleksji.** Wyznacz uczestnikom czas na zastanowienie się nad tym, czego się nauczyli, zanotowanie osobistych spostrzeżeń i rozważenie ich zastosowania w ich kontekście.
- **Udzielanie konstruktywnych informacji zwrotnych.** Oferuj uczestnikom przemyślane, konstruktywne informacje zwrotne, zwłaszcza po ćwiczeniach lub dyskusjach. Takie wskazówki mogą pomóc w pogłębieniu ich zrozumienia i rozwoju.
- **Zachęcanie do budowania społeczności.** Zaproponuj lub stwórz platformy dla uczestników, aby mogli kontynuować dyskusje, dzielić się sukcesami i szukać porad od rówieśników.

Nauka oparta na doświadczeniu

Uczenie się oparte na doświadczeniu jest podstawą skutecznego szkolenia, zanurzając uczestników w rzeczywistych scenariuszach i praktycznych ćwiczeniach, które wzmacniają wiedzę teoretyczną. Jako trener możesz stworzyć dynamiczne środowisko, w którym uczestnicy uczą się poprzez działanie, znacznie zwiększając retencję i praktyczne zastosowanie nowych umiejętności i koncepcji. Poniżej znajdują się podstawowe wytyczne dotyczące ułatwiania uczenia się opartego na doświadczeniu:

- **Ćwiczenia praktyczne.** Włącz praktyczne zadania, które odzwierciedlają rzeczywiste wyzwania. Niezależnie od tego, czy są to symulacje, odgrywanie ról, czy zadania na miejscu, działania te pozwalają uczestnikom zastosować swoją wiedzę w namacalnych kontekstach, utrwalając naukę.
- **Refleksja.** Zachęcaj uczestników do zastanowienia się nad swoimi doświadczeniami. Dyskusje po zakończeniu aktywności lub dzienniki refleksji mogą pomóc uczestnikom zinternalizować lekcje, rozpoznać wzorce i zrozumieć konsekwencje.
- **Osobiste znaczenie.** Dostosuj scenariusze lub przykłady w oparciu o pochodzenie lub zainteresowania uczestników, zwiększając ich zaangażowanie. Uczniowie, którzy rezonują z doświadczeniem, są bardziej skłonni do przyswajania i stosowania informacji poza klasą.
- **Informacja zwrotna i iteracja.** Zapewnij konstruktywną krytykę i pozwól uczestnikom na ponowne wykonanie zadań. Nauka jest lepsza, gdy osoby mogą natychmiast poprawić błędy i eksperymentować z różnymi strategiami, pogłębiając swoje zrozumienie poprzez próby i błędy.
- **Wspólne uczenie się.** Wspieranie środowiska, w którym uczestnicy pracują razem nad zadaniami, promując wymianę pomysłów, wzajemne uczenie się i umiejętności pracy zespołowej.

Narzędzia i dokumenty pomocnicze

Integracja narzędzi online może znacznie usprawnić interaktywne i oparte na współpracy sesje szkoleniowe. Włączenie tych narzędzi do podejścia szkoleniowego może usprawnić komunikację, zwiększyć zaangażowanie uczestników i zapewnić

ustrukturyzowane, interaktywne środowisko sprzyjające efektywnej nauce. Oto kilka praktycznych narzędzi, które mogą być pomocne, zwłaszcza w przypadku sesji online lub wspierania warsztatów offline z dalszą komunikacją i działaniami online:

- [Miro](#). Wszechstronna tablica cyfrowa Miro pozwala na współpracę w czasie rzeczywistym, dzięki czemu idealnie nadaje się do burzy mózgów, mapowania pomysłów lub prowadzenia wspólnych warsztatów i sesji szkoleniowych. Jej wizualny charakter i obszerna biblioteka szablonów mogą zwiększyć kreatywne uczestnictwo i zaangażowanie z odległych lokalizacji.
- [Slack](#). Poza platformą do przesyłania wiadomości, Slack ułatwia komunikację i współpracę w zespole w czasie rzeczywistym. Trenerzy mogą tworzyć kanały dla różnych tematów, integrować je z różnymi aplikacjami zwiększającymi produktywność, udostępniać zasoby, a nawet przeprowadzać szybkie ankiety.
- [Zoom](#). To narzędzie do wideokonferencji jest niezbędne do organizowania wirtualnych sesji szkoleniowych, oferując takie funkcje, jak pokoje do zajęć grupowych, udostępnianie ekranu do prezentacji i opcje nagrywania dla tych, którzy chcą później powrócić do sesji.
- [Padlet](#). Interaktywna wirtualna tablica ogłoszeń Padlet umożliwia uczestnikom publikowanie notatek na wspólnej stronie. Doskonale nadaje się do zbierania opinii, burzy mózgów, sesji pytań i odpowiedzi lub udostępniania cennych zasobów podczas sesji szkoleniowych.
- [Trello](#) lub [Asana](#). W przypadku zarządzania projektami i organizacji, tablice, listy i karty Asana lub Trello umożliwiają trenerom wspólne organizowanie i ustalanie priorytetów treści szkoleniowych i zadań. Świetnie nadają się do śledzenia postępów, przydzielania zadań lub zarządzania projektami grupowymi dla uczestników szkoleń.

Dokumenty praktyczne

Poniżej wspominamy o dokumentach pomocniczych, które mogą pomóc w utrzymaniu jasności, profesjonalizmu i uczciwości prawnej w roli trenera. Choć pozornie biurokratyczne, te praktyczne dokumenty stanowią zabezpieczenia, które zapewniają pełne

szacunku, zgodne z prawem i profesjonalne interakcje podczas szkoleń. Nawet jeśli często nie jest to wymagane prawnie, dokumenty te mogą pomóc w ustaleniu obowiązków, oczekiwań i granic między Tobą, uczestnikami i wszelkimi zaangażowanymi instytucjami.

- **Formularze zrzeczenia się i zwolnienia uczestnika.** Formularze te mają kluczowe znaczenie w przypadku aktywności fizycznych lub na świeżym powietrzu. Uczestnicy przyjmują do wiadomości potencjalne ryzyko związane z działaniami szkoleniowymi i zwalniają Cię z odpowiedzialności za jakiegokolwiek obrażenia lub szkody, z wyjątkiem zaniedbań. Taki dokument zazwyczaj zawiera opis ryzyka związanego ze szkoleniem, zwolnienie z odpowiedzialności, zgodę lekarza i informacje kontaktowe w nagłych wypadkach.
- **Formularze opinii i oceny.** Chociaż dokumenty te nie są prawnie wiążące, mają kluczowe znaczenie dla wzrostu i rozwoju trenera. Zapewniają one uczestnikom ustrukturyzowane sposoby przekazywania informacji zwrotnych na temat treści szkolenia, jego realizacji i wpływu. Taki dokument zazwyczaj zawiera kryteria oceny różnych aspektów szkolenia, otwarte pytania dotyczące szczegółowych informacji zwrotnych, osobiste historie sukcesu i sugestie dotyczące ulepszeń.
- **Wytyczne dotyczące praw autorskich i cytowania.** Jeśli szkolenie obejmuje treści stron trzecich lub jeśli oczekujesz, że uczestnicy będą tworzyć i udostępniać treści, jasne wytyczne dotyczące praw autorskich i praktyk cytowania są niezbędne, aby uniknąć plagiatu i szanować prawa własności intelektualnej. Taki dokument zazwyczaj obejmuje właściwe praktyki cytowania, dopuszczalne wykorzystanie materiałów chronionych prawem autorskim oraz konsekwencje naruszenia praw autorskich.
- **Polityka prywatności.** Polityka prywatności jest obowiązkowa w przypadku zbierania danych osobowych od uczestników (takich jak adresy e-mail, dane dotyczące zatrudnienia itp.) Wyjaśnia ona, w jaki sposób przetwarzasz, przechowujesz i (w stosownych przypadkach) udostępniasz informacje o uczestnikach, zapewniając zgodność z przepisami o ochronie danych. Taki dokument zazwyczaj obejmuje gromadzenie informacji, wykorzystanie, środki ochrony, prawa uczestników i wykorzystanie plików cookie (jeśli dotyczy).

6. Program szkoleniowy - zawartość

Jak i kiedy korzystać z narzędzi i ram opisanych w modułach szkoleniowych?

Zrozumienie zakresu. Zanim zagłębisz się w te materiały, pamiętaj, że są one czymś więcej niż tylko instrukcjami; są katalizatorami transformacji. Treści, które zamierzasz zbadać, mają wiele zastosowań, od wspierania przedsiębiorczości społecznej po ożywienie zaangażowania społeczności. Każdy moduł, narzędzie i ramy jest elementem budowania zrównoważonego rozwoju i innowacji.

Nawigowanie po treści. Każdy moduł i ćwiczenie mają strukturę umożliwiającą stopniowe budowanie kompetencji. Chociaż przeskakiwanie do natychmiastowo odpowiednich sekcji jest kuszące, zalecamy podejście sekwencyjne w celu całościowego zrozumienia. Jednak modułowy charakter treści pozwala również na konkretne, oparte na potrzebach konsultacje.

Poza salą szkoleniową. Nauka nie kończy się wraz z zakończeniem sesji szkoleniowej. Trenerzy mogą rozważyć wyznaczenie praktycznych zadań, aby zachęcić uczestników do wdrażania koncepcji w rzeczywistych scenariuszach. Dla gospodarzy wiosek i członków społeczności zadania te są okazją do praktycznego doświadczenia, testowania wykonalności koncepcji i wprowadzania innowacyjnych rozwiązań specyficznych dla danej lokalizacji.

Budowanie sieci wsparcia. Zachęcanie do ciągłej komunikacji i wsparcia wśród uczestników szkolenia. Wykorzystaj te relacje do wspólnego rozwiązywania problemów, dzielenia się wiedzą i wsparcia moralnego podczas stosowania szkolenia w czasami trudnych i nieprzewidywalnych środowiskach.

Jak może wyglądać lokalna sesja warsztatowa?

Organizowanie warsztatów szkoleniowych dla gospodarzy wiosek, na miejscu lub online, to praktyczne podejście do stosowania koncepcji teoretycznych w środowisku społeczności. Takie warsztaty upraszczają złożone wyzwania i przekształcają je w działanie, zapewniając bezpośrednią metodę zrozumienia i wdrażania strategii zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Poniżej znajduje się ustrukturyzowane wyjaśnienie przeprowadzenia takiego przykładowego 2-4 godzinnego warsztatu, z wykorzystaniem treści z jednego z modułów szkoleniowych. To ustrukturyzowane, standardowe podejście do warsztatów kładzie nacisk na praktyczne zrozumienie i zastosowanie, dzięki czemu aspekty teoretyczne są bardziej przystępne i łatwiejsze do opanowania.

Przygotowanie przed warsztatami:

- Wyznacz jasne cele (np. sformułowanie mapy interesariuszy, zainicjowanie modelu biznesowego).
- Przygotuj niezbędne materiały, w tym studia przypadków i platformy do współpracy (takie jak Miro do sesji online).
- Podziel się z uczestnikami agendą z wyprzedzeniem, podkreślając elementy interaktywne.

Prowadzenie warsztatów:

Wprowadzenie (5-15 minut):

- Nakreśl cele warsztatów.
- Krótko omów aspekty teoretyczne.
- Przeprowadź proste ćwiczenie, aby zainicjować interakcję uczestników.

Zapoznanie się z treścią (15-30 minut):

- Wyjaśnij treść modułu na praktycznych przykładach.
- Omów znaczenie mapy interesariuszy w projektach społecznościowych.

Aktywność praktyczna (30 minut - 2 godziny):

- Stwórz małe grupy (na miejscu lub w pokojach online).
- Zadanie: Opracowanie podstawowego modelu biznesowego dla pomysłu biznesowego opartego na społeczności.
- Narzędzia: Tablice, karteczki samoprzylepne, markery itp.

Dzielenie się i dyskusja (20-45 minut):

- Pozwól grupom zaprezentować swoje pomysły.
- Poprowadź sesję pytań i odpowiedzi, zachęcając do konstruktywnego dialogu.

Zakończenie warsztatów (15 minut):

- Podsumuj główne punkty.
- Zastanów się, w jaki sposób spostrzeżenia z sesji mają zastosowanie do rzeczywistych projektów społecznościowych.
- Zaoferuj zasoby do dalszej nauki.

Po warsztatach:

- Rozdaj materiały warsztatowe lub dodatkowe zasoby.
- Poproś o informacje zwrotne w celu ciągłego doskonalenia.

6.1 Moduł 0. Wprowadzenie - Rozumowanie

Dostęp do treści Modułu 0 można uzyskać za pośrednictwem platformy społecznościowej Village Hosts:
<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

W module 0 – Rozumowanie, główny nacisk kładziony jest na zauważenie i zrozumienie potrzeby zatrzymania się i ponownej oceny naszych osobistych narracji oraz powodów stojących za naszymi zachowaniami i przedsięwzięciami. Moduł ten wykorzystuje różne narzędzia i ćwiczenia, aby lepiej zrozumieć naszą obecną fazę życia, intencje, cele, niezbędne zasoby i plany. Praktyczne ćwiczenia zawarte w tym module są nieocenione dla ugruntowania użytkowników w nowych sytuacjach, pomagając im w podejmowaniu świadomych decyzji kluczowych dla rozwoju osobistego i zawodowego. Efekty uczenia się tego modułu są wielopłaszczyznowe.

W przypadku gospodarzy wiosek ma on na celu zwiększenie zdolności adaptacyjnych i odporności, pomoc w uniknięciu dysonansu poznawczego oraz lepsze zrozumienie swojej roli w życiu i społeczności. Skupia się również na poprawie zarządzania czasem i umiejętności pracy zespołowej w społeczności. Dla trenerów moduł ten ma kluczowe znaczenie w pomaganiu użytkownikom w zrozumieniu przyczyn ich historii. Zwiększa tolerancję uczestników na niejednoznaczność, zwiększa ich wrażliwość na niepewność i wspiera ich w podejmowaniu świadomych decyzji. Moduł ten ma fundamentalne znaczenie dla rozpoznawania i budowania naszych zdolności do przewodzenia, przewidywania przyszłości, uznawania naszego obecnego stanu i znajdowania kreatywnych rozwiązań dla obecnych i przyszłych wyzwań. Przed uczeniem się nowych umiejętności kluczowe jest zrozumienie przyczyn naszych historii i introspektywna ocena naszych obecnych zachowań, postaw, umiejętności i wiedzy, identyfikując obszary do nauki i rozwoju.

Narzędzia i

Koło życia. Narzędzie to zachęca do rozważenia istotnych obszarów, takich jak zdrowie, bogactwo, przyjaźń, kariera, miłość, duchowość, rodzina i czas wolny. Wszystkie one są częścią codziennego życia; równowaga jest niezbędna do prowadzenia spełnionego życia. Wyniki mogą pomóc w zwróceniu szczególnej uwagi na obszary, które wymagają poprawy lub wzmocnienia.

W przypadku gospodarzy wiosek narzędzie ma na celu pomoc w wizualizacji krytycznych aspektów ich życia, umożliwiając im identyfikację i skupienie się na poprawie lub ulepszeniu kluczowych obszarów w określonych okresach. W przypadku trenerów podejście to polega na zachęcaniu uczestników do zastanowienia się przez kilka chwil nad istotnymi obszarami w ich życiu. Uczestnicy powinni być zachęceni do pobrania swoich wyników w celu porównania ich w przyszłości, jeśli używane jest narzędzie online. W przypadkach, w których używana jest papierowa kopia, należy im doradzić, aby zapisali ją jako punkt odniesienia, co pozwoli im śledzić swoje postępy i mierzyć poprawę w czasie. Takie systematyczne podejście pomaga zarówno gospodarzom wiosek, jak i trenerom w lepszym zrozumieniu obszarów rozwoju osobistego i skutecznym śledzeniu rozwoju.

Arkusze planowania rozwoju zawodowego. Narzędzie to pomaga użytkownikom zrozumieć i wyznaczyć jasne cele, ze zrozumieniem ich obecnych uprawnień i zasobów oraz tego, co muszą zdobyć, aby osiągnąć cele, takie jak umiejętności, wiedza, zasoby materialne i niematerialne oraz fizyczne i internetowe miejsca, w których mogą szukać wsparcia.

W przypadku gospodarzy wiosek ważne jest, aby przeznaczyć wystarczająco dużo czasu na dokładne udzielenie odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w arkuszu. Proces ten obejmuje mapowanie ich mocnych i słabych stron, co ma kluczowe znaczenie dla wyznaczania osiągalnych i realistycznych celów. Obejmuje on również ocenę istniejących zasobów i identyfikację dodatkowych zasobów potrzebnych do osiągnięcia tych celów. W przypadku trenerów podejście powinno zapewnić uczestnikom

wystarczająco dużo czasu na wypełnienie arkusza roboczego i zachęcić ich do zapisania swoich przemyśleń. Trenerzy powinni zachęcać uczestników do starannego rozważenia swojego języka podczas opisywania swoich zasobów i formułowania celów. Ponadto trenerzy powinni zachęcać uczestników do zastanowienia się nad ukierunkowaniem ich celów, niezależnie od tego, czy mają one na celu uniknięcie nieprzyjemnych sytuacji, czy też są ukierunkowane na zmianę postaw i zdobycie nowych umiejętności, z krótko- lub długoterminowymi efektami. Takie kompleksowe podejście pomaga gospodarzom wiosek i trenerom w wyznaczaniu celów i planowaniu rozwoju osobistego.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

Koło życia. Przed pierwszą sesją zaprosz użytkowników do ukończenia Koła Życia w ich własnym tempie, aby zobaczyć, gdzie są teraz. Poproś ich o powrót do koła życia raz lub dwa razy w ciągu roku, przynajmniej raz w roku. W ten sposób będą używać siebie jako punktów odniesienia postępu, a nie innych.

Arkusz planowania rozwoju zawodowego. Użyj tego narzędzia w sesjach indywidualnych lub zespołowych, jeśli zespół ma wspólny cel. Poproś uczestników, aby pomyśleli o zasobach i działaniach, które mogą podjąć, aby osiągnąć cel, pamiętając, że ich cele muszą być jasne, realistyczne i zorientowane na osiągnięcie, a nie unikanie.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- Czy jestem zadowolony ze swojego życia i równowagi w pracy i co mogę poprawić, aby czuć się bardziej zrównoważonym?
- Jak mogę wizualizować i pisać cele, które służą mojemu celowi?
- Co powstrzymuje mnie przed osiągnięciem moich celów?

Kluczowe wnioski

- Ważne jest, aby spędzać czas z samym sobą i myśleć o chwili obecnej i stanie "Tak jak jest", aby wyobrażać sobie i przewidywać przyszłość dla siebie i swojego zespołu lub społeczności. Bądź szczery i poproś o pomoc rówieśników i członków społeczności.
- Dowiedz się, jak być skutecznym i efektywnym w wyznaczaniu celów. Staraj się unikać wyznaczania celów, które pomogą ci uniknąć nieprzyjemnych sytuacji i uczuć. Zamiast tego skup się na tym, czego możesz się nauczyć, aby być bardziej elastycznym i otwartym na nowe pomysły i punkty widzenia.
- Bądź otwarty na siebie i swoją społeczność lub członków zespołu. Kieruj sobą i swoim zespołem ze współczuciem, staraj się patrzeć szerzej i rozumieć system, którego jesteś częścią.

Zalecane zasoby uzupełniające do dogłębnej analizy:

- Andreas Demetriou, Karin Bakracevic, Reasoning and self-awareness from adolescence to middle age: organisation and development as a function of education <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S104160800800109X>
- Daniel Goleman o skupieniu: Sekret wysokiej wydajności i spełnienia <https://www.youtube.com/watch?v=HTfYv3IEOqM>
- Zaczynj od dlaczego - jak wielcy liderzy inspirują do działania, Simon Sinek, TEDxPugetSound https://www.youtube.com/watch?v=u4ZoJKF_VuA

6.2 Moduł 1.1: Wizja i mapowanie możliwości: Innowacyjne myślenie i zdolność do działania w niejednoznaczności

Dostęp do treści Modułu 1.1 można uzyskać za pośrednictwem Platformy Społeczności Gospodarzy Wiosek:
<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

"Wizja i mapowanie możliwości", które umożliwia uczestnikom conceptualizację i wyrażenie jasnej wizji oraz identyfikację możliwości w ich zakresie. Wizję można zdefiniować jako prognozę przyszłości, na którą mamy wpływ. Prognoza ta może być wyimaginowana lub dobrze zbadana, w oparciu o dostępne informacje, które musimy sporządzić. Uczestnicy angażują się w innowacyjne i refleksyjne ćwiczenia myślowe, umożliwiające im poruszanie się w niejednoznacznych środowiskach i przewidywanie różnych przyszłych scenariuszy. To proaktywne podejście przygotowuje ich do strategicznego dostosowania się do potencjalnych zmian i niepewności.

Celem trenera w tym module jest ułatwienie uczestnikom ustanowienia jasnej, wykonalnej wizji i zidentyfikowania możliwości poprzez prognozowanie różnych przyszłych scenariuszy. Zachęcanie do innowacyjnego i refleksyjnego myślenia, kluczowego dla poruszania się w niepewnych i niejednoznacznych środowiskach.

Narzędzia i ramy

Innowacyjne myślenie to narzędzie, które zachęca uczestników do oderwania się od konwencjonalnych schematów i odkrywania nowych pomysłów i rozwiązań. Obejmuje to ćwiczenia i techniki, które stymulują kreatywność, kwestionują założenia i wspierają otwarte podejście do rozwiązywania problemów. Udział w innowacyjnym myśleniu uczy uczestników innego podejścia do problemów, co prowadzi do bardziej zróżnicowanych i skutecznych rozwiązań.

Z drugiej strony, planowanie scenariuszowe to ramy strategiczne, które umożliwiają uczestnikom przewidywanie i przygotowanie się na różne przyszłe scenariusze. Obejmuje to analizę trendów, identyfikację kluczowych niepewności i opracowanie wielu prawdopodobnych przyszłych kontekstów. Uczestnicy uczą się tworzyć szczegółowe scenariusze, które pomagają im wizualizować, w jaki sposób wybory i czynniki zewnętrzne mogą kształtować przyszłość. Proces ten nie tylko pomaga w lepszym zrozumieniu potencjalnych wyzwań i możliwości, ale także wyposaża uczestników w zdolność dostosowywania swoich strategii w odpowiedzi na zmieniające się okoliczności.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

Jako trener, zapoznaj uczestników z "Matrycą prognoz scenariuszowych". Poprowadź ich przez jej zastosowanie, podkreślając jej znaczenie w przewidywaniu różnych przyszłych scenariuszy i wspomaganiu podejmowania decyzji. Wykorzystaj szczegółowe badania dotyczące planowania scenariuszy oraz zrównoważonej sanitacji i gospodarki wodnej jako odniesienia, aby zapewnić solidne podstawy teoretyczne.

Zorganizuj sesje tak, aby połączyć dyskusje teoretyczne z ćwiczeniami praktycznymi. Przydzielaj zadania domowe do indywidualnej refleksji i organizuj sesje wzajemnej informacji zwrotnej. Takie kompleksowe podejście zapewnia uczestnikom możliwość internalizacji i zastosowania poznanych koncepcji w rzeczywistym kontekście. Zachęcaj do aktywnego zaangażowania

i praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej, wspierając środowisko uczenia się, które jest zarówno refleksyjne, jak i innowacyjne.

Rola trenera wykracza poza zwykłe instruowanie; obejmuje ułatwianie przestrzeni, w której uczestnicy mogą angażować się w krytyczne myślenie i zdolność adaptacji. Takie podejście ma kluczowe znaczenie dla poruszania się w niepewnych i niejednoznacznych środowiskach, przygotowując uczestników do strategicznego dostosowania się do potencjalnych zmian i niepewności. Wspierając środowisko aktywnego uczenia się i stosowania, pomagasz uczestnikom rozwijać umiejętności niezbędne do przewidywania i skutecznego reagowania na przyszłe wyzwania.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- W jaki sposób matryca prognoz scenariuszowych przyczyniła się do Twojego podejścia do niepewności?
- Jak zmieniło się twoje spojrzenie na potencjał twojej społeczności po tym module?
- Czy potrafisz zidentyfikować nowe możliwości, których wcześniej nie brałeś pod uwagę?

Kluczowe wnioski

Po skorzystaniu z narzędzi i ram opisanych w tym module uczestnicy powinni:

- Zrozumienie i wykorzystanie matrycy prognoz scenariuszowych w procesach decyzyjnych.
- Czuć się upoważnieni do wpływania na swoją przyszłość, wykorzystując techniki przewidywania, przewidywania i wyznaczania kierunku.
- Zrozumienie znaczenia jasnej, wspólnej wizji projektów społecznościowych.

Zalecane zasoby uzupełniające do głębokiego nurkowania

- [Tworzenie scenariuszy: Technika macierzy 2x2](#)
- [Zestaw narzędzi Futures: Narzędzia do myślenia przyszłościowego i prognozowania w rządzie Wielkiej Brytanii \(publishing.service.gov.uk\)](#)
- [Platforma Futures | Kompleksowa platforma do prognozowania działań](#)

6.3 Moduł 1.2: Wizja i mapowanie możliwości: Benchmarking i ocena

Dostęp do treści Modułu 1.2 można uzyskać za pośrednictwem Platformy Społeczności Gospodarzy Wiosek:
<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

Moduł ten koncentruje się na metodologiach niezbędnych dla kreatywności w nowych produktach lub usługach, szczególnie z perspektywy kultury, przedsiębiorczości i społeczności. Moduł ten jest najlepiej wykorzystywany w fazie "rozwoju" potrójnego procesu projektowania, w którym kluczowe znaczenie ma pozycjonowanie strategiczne, rozwój strategii i planowanie. Jest idealny dla uczestników, którzy opracowują nowe produkty lub usługi i muszą uwzględnić w swoich strategiach spostrzeżenia różnych interesariuszy.

Jako trener, powinieneś poprowadzić uczestników przez ten transformacyjny proces, upewniając się, że głęboko angażują się w pozycjonowanie strategiczne, formułowanie strategii i opracowywanie kompleksowego planu. Moduł ten jest szczególnie cenny, gdy uczestnicy muszą zidentyfikować i opisać społeczny, środowiskowy, polityczny, technologiczny i ekonomiczny kontekst swoich działań projektowych oraz rozważyć etyczne implikacje swoich działań.

Narzędzia i struktura

Moduł wykorzystuje kilka metod ułatwiających zdobywanie doświadczeń w świecie rzeczywistym i tworzenie spersonalizowanych planów nauczania. Obejmują one mapowanie kontekstu, burzę mózgów, zajęcia praktyczne, indywidualne projekty, wywiady, badania etnograficzne, refleksyjne dyskusje, odgrywanie ról, opowiadanie historii, dodatkowe zadania czytelnicze, osie czasu oraz wykorzystywanie społeczności lub lokalnych zasobów. Każde narzędzie służy określonej celowi: mapowanie kontekstu opiera pomysły na rzeczywistości, burza mózgów sprzyja kreatywności, praktyczne działania zapewniają namacalne doświadczenie, a odgrywanie ról buduje empatię. Opowiadanie historii sprawia, że teorie można odnieść do rzeczywistości, a osie czasu pomagają wizualizować procesy.

Matryca samooceny dojrzałości projektowej jest jednym z kluczowych narzędzi umożliwiających organizacjom ocenę dojrzałości procesu projektowania i skupienie się na aspektach rozwoju projektu produktu/usługi. Matryca ta pomaga kategoryzować informacje, rozumieć potrzeby użytkowników, definiować kryteria produktu/usługi, oceniać wpływ, identyfikować punkty kontaktu z obsługą klienta i opracowywać plan działania dotyczący wykorzystania wzornictwa w organizacji.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

Prowadząc warsztaty z wykorzystaniem tego modułu, należy stosować ustrukturyzowane podejście, aby zapewnić kompleksową naukę:

- 1. Badanie kontekstu.** Analizuj dane zewnętrzne, aby zrozumieć czynniki ekonomiczne, polityczne, społeczne, technologiczne i środowiskowe. Pomaga to zrozumieć wzajemnie powiązany charakter globalnych wyzwań i wpływ ram prawnych na działalność biznesową.

- 2. Poznanie interesariuszy.** Stosowanie technik projektowania zorientowanego na użytkownika w celu tworzenia produktów i usług spełniających różnorodne potrzeby użytkowników. Analizowanie danych demograficznych, wzorców migracji, zmian kulturowych i postaw społecznych w celu uzyskania wglądu w czynniki wpływające na systemy społeczne, gospodarcze i polityczne.
- 3. Określenie, co należy opracować.** Rozważ czynniki takie jak inkluzywność, funkcjonalność, ergonomia, użyteczność i testowanie produktów/usług. Zdefiniuj konkretne kryteria lub cechy dla każdego poziomu dojrzałości obszaru projektowania.
- 4. Ocena wpływu.** Zrozumienie globalnych wyzwań środowiskowych i uwzględnienie praktyk zrównoważonej produkcji i konsumpcji. Skupienie się na długowieczności produktu/usługi i wzięcie odpowiedzialności za swoje działania.
- 5. Identyfikacja punktów styku z użytkownikiem.** Odniesienie się do postrzeganych atrybutów wartości projektu w celu zapewnienia pozytywnego doświadczenia klienta. Skoncentruj się na standardach obsługi klienta i perspektywie użytkownika.
- 6. Opracowanie planu działania.** Skorzystaj z matrycy samooceny dojrzałości wzornictwa, aby przeanalizować wykorzystanie wzornictwa w swojej organizacji. Regularnie aktualizuj matrycę, aby odzwierciedlić zmiany w organizacji i najlepsze praktyki branżowe.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- Czy w pełni zrozumiałem różne konteksty wpływające na mój projekt/projekt społecznościowy?
- W jaki sposób uwzględniłem etyczne implikacje moich decyzji projektowych?
- Czy zdefiniowałem jasne i osiągalne cele, zadania, zasoby i wskaźniki jakości mojego projektu?

Kluczowe wnioski

Po skorzystaniu z narzędzi i ram opisanych w tym module uczestnicy powinni:

- Uzyskanie szerszego spojrzenia na umiejętności planowania strategicznego, monitorowania i oceny w ramach pełnego cyklu biznesowego.
- Lepsze zrozumienie różnorodności między- i międzykulturowej oraz jej wpływu na projektowanie i zarządzanie projektami.
- Zdobądź umiejętność rozpoznawania i wykorzystywania wartości społeczności i projektowania zorientowanego na użytkownika w celu uzyskania strategicznych korzyści.

Zalecane zasoby uzupełniające do dogłębnej analizy.

- Freimane, Aija, 2020, Postrzegana wartość projektu. Społeczno-ekonomiczny wpływ projektowania. Rīga: Łotewska Akademia Sztuki.
- Fremane, Aija, 2015, Projektowanie dla zrównoważonego dobrobytu społecznego. Zmiana paradygmatu projektowania. Streszczenie pracy doktorskiej, Łotewska Akademia Sztuki.
- Film: "The Fountainhead", 1949, reżyseria King Vidor, na podstawie "The Fountainhead" Ayn Rand (1943)

6.4 Moduł 2.1: Mapowanie podmiotów i zasobów: Komunikacja i tworzenie sieci

Dostęp do treści Modułu 2.1 można uzyskać za pośrednictwem Platformy Społeczności Gospodarzy Wiosek:
<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

Działanie to obejmuje różnorodne metody zaprojektowane w celu wspierania rzeczywistych doświadczeń edukacyjnych i spersonalizowanych planów nauczania, zaspokajających różnorodne potrzeby uczestników. Kluczowe metody obejmują mapowanie kontekstu, które pomaga ugruntować pomysły w rzeczywistości, burzę mózgów dla kreatywnych pomysłów i praktyczne działania, które zapewniają namacalne doświadczenie. Indywidualne projekty i techniki wywiadów są wykorzystywane do dogłębnego zrozumienia. Jednocześnie badania etnograficzne i refleksyjne dyskusje zachęcają do głębszej eksploracji tematów. Odgrywanie ról i opowiadanie historii są wykorzystywane do budowania empatii i uczynienia teorii bardziej zrozumiałymi. Osie czasu są wykorzystywane do skutecznej wizualizacji procesów. Uzupełniające zadania czytelnice poszerzają wiedzę, a wykorzystanie społeczności lub lokalnych zasobów zapewnia praktyczne zastosowanie nabytych umiejętności.

Ta sekcja koncentruje się na rozwijaniu praktycznych umiejętności w zakresie komunikacji i współpracy, kładąc nacisk na narzędzia, które zwiększają dopasowanie zespołu i pomagają w rozwiązywaniu konfliktów. Narzędzia te są przeznaczone do bezpośredniego zastosowania w codziennych interakcjach i skutecznym zarządzaniu projektami. Uczestnicy są zachęceni do refleksji nad efektami uczenia się poprzez zastanowienie się, w jaki sposób zintegrują podejście Team Canvas w przyszłych interakcjach zespołowych, oceniając wpływ stosowania Porozumienia bez Przemocy w ich obecnych rolach oraz ponownie oceniając przeszłe konflikty, aby zrozumieć, w jaki sposób narzędzia te mogły doprowadzić do innych wyników. Ta refleksyjna

praktyka ma na celu głębokie osadzenie wyuczonych umiejętności w profesjonalnym repertuarze uczestników, zwiększając ich skuteczność w dynamice zespołu i zarządzaniu konfliktami.

Narzędzia i struktura

Team Canvas jest przydatnym narzędziem stosowanym na początku spotkań i projektów w celu dostosowania członków projektu. Ma kluczowe znaczenie dla wyjaśnienia ról, obowiązków i celów, przyczyniając się do bardziej zorganizowanego i wydajnego środowiska zespołowego. Proces jest oparty na współpracy, a każdy członek zespołu dzieli się swoimi oczekiwaniami i wkładem. Takie podejście wyjaśnia indywidualne role i sprzyja wzajemnemu zrozumieniu wspólnych celów zespołu oraz wkładu wymaganego od każdego członka. Szablony i przewodniki dotyczące wdrażania Team Canvas można znaleźć na stronie internetowej The Team Canvas, oferującej ustrukturyzowaną metodę stosowania tego narzędzia w różnych scenariuszach zespołowych.

Porozumienie bez przemocy (NVC) to metoda komunikacji, która kładzie nacisk na empatię, szczerą ekspresję i empatyczne słuchanie. Składa się ona z czterech kluczowych kroków: obserwacji, uczuć, potrzeb i prośb. Metoda ta ma na celu pomóc jednostkom w jasnym wyrażaniu siebie i słuchaniu innych z empatią, co prowadzi do bardziej efektywnych i zrozumiałych interakcji. Ćwicząc te kroki, członkowie zespołu uczą się komunikować z szacunkiem i bez konfrontacji, skutecznie wyrażając swoje potrzeby i prośby. Źródła, z których można dowiedzieć się więcej o zasadach i technikach NVC, takie jak książka "Non-violent Communication" i materiały z The Center for Non-violent Communication, zawierają szczegółowe wskazówki dotyczące stosowania NVC w różnych sytuacjach interpersonalnych, zwiększając w ten sposób umiejętności komunikacji i rozwiązywania konfliktów.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

Team Canvas jest pomocnym narzędziem do budowania efektywnej współpracy i dostosowania zespołu. Rozpocznij od wprowadzenia koncepcji Team Canvas, wyjaśniając jej cel jako ramy dla zrozumienia dynamiki zespołu i ustalenia jasnych celów. Poprowadź uczestników przez różne sekcje kanwy, takie jak cele, wartości, role i potrzeby, zachęcając do otwartej i szczerzej dyskusji. Ważne jest, aby każdy członek zespołu miał możliwość podzielenia się swoimi przemyśleniami i spostrzeżeniami, tworząc kompleksowy obraz mocnych stron zespołu i obszarów wymagających poprawy. Prowadzący powinni podkreślać znaczenie wzajemnego zrozumienia i wspólnego zaangażowania w realizację celów zespołu. Kończąc sesję, podsumuj kluczowe ustalenia i punkty działania oraz zachęć zespół do regularnego odwoływania się do kanwy w celu utrzymania zgodności i sprostania wszelkim zmieniającym się wyzwaniom lub możliwościom.

Wdrażanie Porozumienia bez Przemocy. Stosowanie NVC w codziennych interakcjach, poczynając od osobistych rozmów. Rozpoznawanie powiązań między uczuciami i potrzebami oraz wykorzystywanie tego zrozumienia w złożonych scenariuszach komunikacyjnych. Jeśli planujesz sesję warsztatową na temat zastosowania NVC, zacznij od znaczenia komunikacji, a następnie wprowadzenia do NVC. Wykorzystaj interaktywne ćwiczenia koncentrujące się na empatycznym połączeniu i przećwicz czterostopniową metodę komunikacji. Zachęć uczestników do podzielenia się swoimi przemyśleniami i omówienia zastosowania tych umiejętności w rzeczywistych scenariuszach.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- **Przejrzyj wcześniejsze interakcje zespołu.** Zidentyfikuj możliwości, w których Team Canvas mógłby poprawić komunikację i dostosowanie.
- **Przypomnij sobie niedawny konflikt lub trudną rozmowę.** Jak zasady NVC mogły wpłynąć na jej wynik?

- **Zaplanuj nadchodzące dyskusje lub projekty.** Jak zintegrujesz Team Canvas i NVC, aby wspierać bardziej efektywną komunikację?

Kluczowe wnioski

Po skorzystaniu z narzędzi i ram opisanych w tym module uczestnicy powinni:

- Poznaj praktyczne techniki ustanawiania i utrzymywania jasnej komunikacji w zespołach.
- Zrozumienie strategii rozwiązywania konfliktów poprzez empatyczną i skuteczną komunikację.
- Zdobądź kompetencje w zakresie korzystania z narzędzi takich jak Team Canvas i NVC, które są niezbędne dla przejrzystych i opartych na współpracy środowisk projektowych.

Zalecane zasoby uzupełniające do głębokiego nurkowania

- Połącz swój zespół na tej samej stronie (bez daty) Team Canvas. Dostępne pod adresem: <https://theteamcanvas.com/> (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).
- Rosenberg - Marshall B. (2020) Learn non-violent communication, PuddleDancer Press. Dostępny pod adresem: <https://www.nonviolentcommunication.com/learn-nonviolent-communication> (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).
- Alvarez, L. (bez daty) The Center for Non-violent Communication: Home of NVC, Centrum Porozumienia bez Przemocy. Dostępne pod adresem: <https://www.cnvc.org/> (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).

6.5 Moduł 2.2: Mapowanie podmiotów i zasobów: Współprojektowanie i współtworzenie

Dostęp do treści Modułu 2.2 można uzyskać za pośrednictwem Platformy Społeczności Gospodarzy Wiosek:
<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

Moduł ten koncentruje się na praktycznym zastosowaniu współpracy, partycypacji i projektowania skoncentrowanego na społeczności. Metodologie te mają kluczowe znaczenie dla budowania społeczności, umożliwiając jej członkom projektowanie rozwiązań i budowanie infrastruktury, która wspólnie rozwiązuje złożone problemy. Rozwiązania wspierane przez te podejścia zachęcają społeczność do współodpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju.

Narzędzia i struktura

"OSVH Co-Design Toolbox for Village Hosts", opracowany przez zespół Elisava, jest podstawową strukturą wprowadzoną w tym module. Został on zaprojektowany w celu ułatwienia procesu współprojektowania, nieliniowego podejścia, które angażuje wiele podmiotów i interesariuszy w tworzenie, wdrażanie i ocenę produktów, usług i systemów. Zestaw narzędzi ma na celu zwiększenie wydajności, skuteczności i satysfakcji osób zaangażowanych w inicjatywy Village Hosting. Jest on dostosowany do lepszego zrozumienia i nadania priorytetu unikalnym aspektom każdego kontekstu, wspierając rozwój procesów opartych na projektowaniu, od analizy problemu po ideację rozwiązania, opracowanie prototypu i eksperymenty w świecie rzeczywistym. Zestaw narzędzi ma na celu pomoc w organizacji procesu współprojektowania skoncentrowanego na społeczności, umożliwiając wspólny rozwój inicjatyw Village Hosting z lokalnymi społecznościami i szerszą międzynarodową społecznością gospodarzy wiosek.

Zestaw narzędzi do współprojektowania OSVH jest podzielony na trzy sekcje w celu kompleksowego i uporządkowanego zastosowania. Sekcja A oferuje wybór narzędzi do współprojektowania inicjatywy Village Hosting. Sekcja B zawiera narzędzia do organizowania procesu współprojektowania ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, jak opisano w sekcji A. Sekcja C przedstawia przykładowe zastosowanie zestawu narzędzi, demonstrując jego praktyczne wykorzystanie. Niniejszy zestaw narzędzi stanowi ewolucję "SISCODE Toolbox for Co-Creation Journeys", pierwotnie opracowanego na potrzeby projektu SISCODE w ramach programu Horyzont 2020 w celu ułatwienia współtworzenia polityki naukowej. Zestaw narzędzi OSVH rozszerza i dostosowuje tę wcześniejszą wersję do specyficznych potrzeb gospodarzy wiosek. Oba zestawy narzędzi zostały zaprojektowane tak, aby zawierały istniejące narzędzia, takie jak te znalezione w książce "101 Design Methods" i zestawie narzędzi "DIY - Development Impact and You", umożliwiając użytkownikom efektywną organizację procesów współtworzenia przy jednoczesnym wyborze narzędzi, które najlepiej odpowiadają ich potrzebom.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

Zacznij od zrozumienia zasad współprojektowania i jego roli w innowacjach społecznych. Wprowadzenie koncepcji Community-Centered Design, która rozszerza zasady skoncentrowane na użytkowniku, aby objąć szersze potrzeby społeczności. To wprowadzenie przygotowuje grunt pod głębszą analizę tego, w jaki sposób projektowanie może być wykorzystywane do rozwiązywania problemów całej społeczności i wspierania rozwiązań sprzyjających włączeniu społecznemu. Podkreślenie znaczenia uwzględnienia całej społeczności jako interesariuszy w procesie projektowania, zapewniając, że rozwiązania są skuteczne, ale także sprawiedliwe i integracyjne.

Praktyczne zastosowanie tych koncepcji można ułatwić poprzez sekcję A zestawu narzędzi OSVH Co-Design Toolbox. Poprowadź uczestników przez sesje koncentrujące się na analizie rzeczywistych problemów, tworzeniu rozwiązań, opracowywaniu prototypów i testowaniu. Sesje te powinny być interaktywne i praktyczne, zachęcając uczestników do stosowania zasad

współprojektowania w praktyce. Podkreśl znaczenie prototypowania i testowania w procesie projektowania, ponieważ kroki te są kluczowe dla udoskonalenia pomysłów i zapewnienia, że spełniają one potrzeby społeczności. Zachęcaj uczestników do kreatywnego myślenia i współpracy, wspierając środowisko, w którym różne pomysły i perspektywy są cenione i badane.

Innym kluczowym aspektem warsztatów powinien być proces współtworzenia, który obejmuje wspólne projektowanie z użytkownikami i społecznościami. Poinstruuuj uczestników o różnych poziomach zaangażowania użytkowników i o tym, jak skutecznie zarządzać interakcjami społecznymi w procesie projektowania. Obejmuje to zrozumienie dynamiki zaangażowania społeczności oraz sposobów ułatwiania produktywnych i pełnych szacunku dialogów. Ponadto zbadaj strategie skutecznego przekazywania społeczności wyników projektowania. Omówienie wykorzystania narzędzi online do ciągłej weryfikacji i przekazywania informacji zwrotnych, zapewniając, że proponowane rozwiązania są elastyczne i reagują na opinie społeczności. Pod koniec warsztatów uczestnicy powinni jasno zrozumieć, jak angażować społeczności w proces współprojektowania i komunikować swoje wyniki w sposób przejrzysty, inkluzywny i sprzyjający ciągłej współpracy.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- Zastanów się nad potencjalnymi poziomami uczestnictwa w Twojej inicjatywie społecznej. Jakie strategie zaangażowania mogą być najbardziej skuteczne?
- Nakreśl plan procesu współprojektowania. W jaki sposób zapewnisz, że będzie on inkluzywny i reprezentatywny dla potrzeb Twojej społeczności?
- Rozważ narzędzia dostępne w OSVH Co-Design Toolbox. Które z nich byłyby najbardziej korzystne w konkretnym kontekście i na jakich etapach procesu byłyby one najbardziej efektywnie wykorzystywane?

Kluczowe wnioski

Po skorzystaniu z narzędzi i ram opisanych w tym module uczestnicy powinni:

- Rozumieć zasady współprojektowania, które angażują interesariuszy w holistyczny proces projektowania, zwiększając trafność i skuteczność rozwiązań.
- Rozumieć różne poziomy zaangażowania użytkowników, z których każdy ma unikalne korzyści, może być zintegrowane z procesem współprojektowania.
- Posiadać umiejętności współprojektowania, które wykraczają poza projekt, wpływając na proces projektowania i pojawiające się interakcje społeczne.

Zalecane zasoby uzupełniające do głębokiego nurkowania

- 'Kumar, Vijay. 2013. 101 Design Methods: A Structured Approach for Driving Innovation in Your Organisation. Hoboken, N.J: Wiley.
- Menichinelli, Massimo, Denise de Spirito, Elena Elizondo Nieva i Iván Paz. 2023. "Zestaw narzędzi do współprojektowania OSVH dla gospodarzy wiosek". <https://doi.org/10.5281/zenodo.7853080>
- Menichinelli, Massimo, Priscilla Ferronato, Diana Pamela Villa Alvarez i Marion Real. 2019. "SISCODE Toolbox for Co-Creation Journeys". SISCODE. <https://siscodeproject.eu/wp-content/uploads/2019/09/toolkit-27092019-1.pdf>

6.6 Moduł 3: Opowiadanie o miejscu

Dostęp do treści Modułu 3 można uzyskać za pośrednictwem Platformy Społeczności Gospodarzy Wiosek:
<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

"Storying of Place" to praktyczna eksploracja tworzenia treści w mediach społecznościowych i strategii specjalnie dostosowanej do współpracy i otwartych projektów. Ćwiczenie to ma kluczowe znaczenie, gdy agregujesz społeczność za pośrednictwem różnych kanałów komunikacji, skutecznie zarządzasz planem redakcyjnym i rozumiesz znaczenie tworzenia solidnej bazy danych. Obejmuje praktyczną naukę poprzez studia przypadków i aktywne tworzenie treści medialnych. Jest dostosowany do zwiększenia zaangażowania odbiorców i udoskonalenia technik produkcji mediów, dzięki czemu jest niezbędnym narzędziem dla każdego, kto chce wykorzystać media społecznościowe do budowania społeczności i opowiadania historii. Kładzie nacisk na zaangażowanie odbiorców i biegłe techniki produkcji medialnej.

Narzędzia i struktura

Moduł wprowadza dwa kluczowe narzędzia: Strategia treści w mediach społecznościowych i Tworzenie szablonu treści. Strategia treści w mediach społecznościowych ma na celu nauczanie uczestników sztuki tworzenia wpływowych narracji w mediach społecznościowych, pomagając im opracować szablon treści dostosowany do określonych kanałów. Strategia ta ma kluczowe znaczenie dla budowania spójnej i skutecznej obecności w mediach społecznościowych. Tworzenie szablonu treści zapewnia ustrukturyzowane podejście do spójnego przekazywania wiadomości, zapewniając zgodność z głosem i celami projektu.

Narzędzia te odgrywają kluczową rolę w opracowywaniu silnej i angażującej strategii mediów społecznościowych, która rezonuje z odbiorcami.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

Prowadząc warsztaty dotyczące tego modułu, należy rozpocząć od wprowadzenia do strategii treści w mediach społecznościowych. Pomoże to uczestnikom zrozumieć podstawowe zasady tworzenia skutecznej strategii w mediach społecznościowych. Następnie poprowadź ich w tworzeniu szablonu treści dla konkretnego kanału, ucząc ich, jak opracowywać szablony treści, które będą rezonować z odbiorcami i pasować do wybranej platformy mediów społecznościowych. Włącz badanie odpowiednich studiów przypadku, aby przeanalizować udane przypadki strategii komunikacji cyfrowej, zapewniając praktyczne spostrzeżenia. Na koniec przeprowadź warsztaty na temat opowiadania historii o miejscach, angażując uczestników w praktyczne sesje, w których opowiadanie historii podkreśla wyjątkowość miejsc. W celu przykładowego wykorzystania, rozważ studia przypadków, takie jak cyfrowa transformacja Grottole i festiwal AppARTEngo w Stigliano (Matera), które pokazują transformacyjną moc komunikacji cyfrowej w projektach społecznych i kulturalnych.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- Zastanów się nad omówionymi studiami przypadków. Jakie strategie były skuteczne i dlaczego?
- W jaki sposób można zastosować poznane zasady, aby zwiększyć cyfrową obecność swojej społeczności lub projektu?
- Zastanów się nad swoim bieżącym projektem. Jaką historię chcesz opowiedzieć i jak możesz wykorzystać media społecznościowe, aby zrobić to skutecznie?

Kluczowe wnioski

Po skorzystaniu z narzędzi i ram opisanych w tym module uczestnicy powinni:

- Rozumieć storytelling jako podejście polegające na faktach i tworzeniu narracji łączącej się emocjonalnie z odbiorcami.
- Postadać umiejętności w zakresie komunikacji cyfrowej, które odgrywają kluczową rolę w przekształcaniu lokalnych społeczności i wysuwaniu na pierwszy plan projektów kulturalnych i społecznych.
- Rozumieć, że uczenie się na rzeczywistych przykładach zapewnia bezcenne spostrzeżenia, które można dostosować do swoich unikalnych potrzeb.

Zalecane zasoby uzupełniające do głębokiego nurkowania

- Pustynia rzeczywistości - John Thackara. Dostępne pod adresem: <https://thackara.com/most-read/desert-of-the-real/> (dostęp: 06 grudnia 2023 r.):
- Italian Stories - Artigianato italiano, visite ai laboratori e turismo culturale. Dostępny pod adresem: <https://www.italianstories.it/> (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).
- Thackara, J. (2005) [In the bubble: Projektowanie w złożonym świecie](#). Cambridge, MA: MIT Press.

6.7 Moduł 4.1: Tworzenie prototypów usług i działania kuratorskie: Innowacje produktowe i usługowe

Dostęp do treści Modułu 4.1 można uzyskać za pośrednictwem Platformy Społeczności Gospodarzy Wiosek:

<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

Moduł "Dream Builder" koncentruje się na rozwijaniu kompetencji w zakresie przedsiębiorczości, planowania strategicznego i innowacyjnego myślenia. Kładzie nacisk na ekologiczne praktyki w zakresie zrównoważonych propozycji wartości biznesowych, obejmujących rozwój produktów, projektowanie usług i estetykę wizualną. Moduł ten oferuje interaktywne szkolenia skoncentrowane na narzędziach opartych na wartościach, ucząc uczestników, jak uruchamiać zrównoważone przedsięwzięcia. Zapewnia wgląd w zrównoważone aspekty biznesowe - środowiskowe, społeczne i ekonomiczne - oraz prowadzi uczestników w tworzeniu propozycji wartości dostosowanych do lokalnych wyzwań i potrzeb rynku. Pod koniec modułu 4.1 uczestnicy opanują tworzenie realnych pomysłów biznesowych, które spełniają wymagania rynkowe, społeczne i środowiskowe.

Narzędzia i ramy

Wraz z eskalacją globalnych wyzwań związanych ze wzrostem populacji, kryzysami gospodarczymi i wyczerpywaniem się zasobów, tradycyjne liniowe modele biznesowe koncentrujące się wyłącznie na zrównoważonym rozwoju gospodarczym okazują się niewystarczające. Przestarzałe podejście "weź - zrób - użyj - wyrzuć" nie jest już zgodne z naszymi celami w zakresie zrównoważonej przyszłości. Kładzenie nacisku na zrównoważony rozwój i przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym ma zasadnicze znaczenie. Zrównoważony rozwój obejmuje aspekty ekologiczne, społeczne i ekonomiczne, podczas gdy obieg

zamknięty nadaje priorytet optymalizacji cykli zasobów. Ta zbieżność podkreśla konieczność zrównoważenia ekologii, sprawiedliwości społecznej i rentowności ekonomicznej. W związku z tym innowacyjne narzędzia i modele mają na celu tworzenie inteligentniejszych rozwiązań, na czym skupiono się w tym rozdziale. Segment ten stanowi dogłębną eksplorację różnych narzędzi niezbędnych do zrozumienia podstawowych elementów tworzenia innowacyjnych systemów produktów i usług. Składa się on z trzech kluczowych kroków:

- 1. Zrównoważone produkty i usługi.** Ta sekcja definiuje zrównoważony rozwój, jednocześnie kontekstualizując skomplikowane relacje między środowiskiem, społeczeństwem i gospodarką w ramach zrównoważonego biznesu. Omówione zostały koncepcje takie jak TLB (Triple Layer Business Model Canvas), pomiar zrównoważonego rozwoju w kontekście środowiskowym, społecznym i gospodarczym, definicja i wymiary przedsiębiorstw społecznych oraz potencjalne strategie (w tym FAIR TRADE, ECO-FRIENDLY, REUSING - obejmujące recykling i zmianę przeznaczenia, SHARING - opowiadające się za brakiem własności oraz CRADLE-TO-CRADLE). Studia przypadków, takie jak Apunts, BARCELONA HIDDEN CITY TOURS, RESTAURANTMESLADIS i marka mydła przedsiębiorstwa społecznego stworzona w obozie dla uchodźców palestyńskich - SITTI - są ilustracyjnymi przykładami.
- 2. Metoda drzewa problemów i celów.** Segment ten skupia się na podejmowaniu lokalnych wyzwań przez pryzmat zrównoważonego biznesu lub w ramach przedsiębiorstw społecznych. Bada koncepcje takie jak MIND MAP, przechodząc do metodologii Drzewa Problemów i Celów (obejmującej trzy zasadnicze kroki: identyfikację głównego problemu, analizę przyczyn problemu - "DLACZEGO" oraz identyfikację skutków problemu).
- 3. Propozycja wartości.** Faza ta koncentruje się na generowaniu wartości dostosowanej do potrzeb potencjalnych klientów lub użytkowników. Obejmuje metodologię Value Proposition, początkowo kładąc nacisk na zrozumienie grupy docelowej (użytkowników), zdefiniowanie ich zadań do wykonania oraz zidentyfikowanie ich bólu i potencjalnych korzyści. Następnie omówiono definiowanie czynników tworzących korzyści i łagodzących ból, aby stworzyć produkty lub usługi, które

precyzyjnie zaspokajają potrzeby użytkowników. Sekcja kończy się podsumowaniem przy użyciu narzędzia Golden Circle, kierując odpowiedziami na trzy kluczowe, ale proste pytania dotyczące produktu lub usługi: Dlaczego, Jak i Co.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

Jako moderator tego warsztatu, poprowadzisz uczestników przez dogłębne zrozumienie modułu Dream Builder w ramach 4A, koncentrując się na kompetencjach przedsiębiorczych, planowaniu strategicznym i innowacyjnym myśleniu w zrównoważonych praktykach biznesowych. Rozpocznij od ustalenia kontekstu zrównoważonego rozwoju, omawiając ograniczenia tradycyjnych liniowych modeli biznesowych i potrzebę przejścia na zrównoważone i obieguowe praktyki gospodarcze. Wykorzystaj studia przypadków, aby zapewnić namacalne, rzeczywiste przykłady, które są zgodne z celami warsztatów. Te studia przypadków odgrywają kluczową rolę w pobudzaniu aktywnego uczestnictwa i dyskusji, pozwalając uczestnikom zobaczyć praktyczne zastosowanie koncepcji teoretycznych.

W drugiej części warsztatów poprowadź uczestników przez ustrukturyzowane segmenty skupiające się na zrównoważonych produktach i usługach, metodzie drzewa problemów i celów oraz propozycji wartości. Kluczowe jest wyjaśnienie każdego narzędzia i wykorzystanie przykładów lub studiów przypadku dla lepszego zrozumienia. Zachęcaj do interaktywnego uczenia się poprzez działania grupowe, ćwiczenia z mapowaniem myśli lub scenariusze rozwiązywania problemów, zwiększając doświadczenie w zakresie wspólnego uczenia się. Podkreśl znaczenie zastosowania tych narzędzi w rzeczywistych scenariuszach, zachęcając uczestników do burzy mózgów i dostosowania tych koncepcji do ich kontekstów biznesowych lub pomysłów na przedsiębiorczość. Zakończ każdy segment podsumowaniem i okresem refleksji, umożliwiając uczestnikom podzielenie się spostrzeżeniami lub wyzwaniem. Na koniec zademonstruj narzędzie Golden Circle, prowadząc uczestników w tworzeniu zwięzłych i skutecznych propozycji wartości.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- Dlaczego przejście na zrównoważone praktyki i zasady gospodarki o obiegu zamkniętym jest tak ważne?
- Jak wykorzystać zdobytą wiedzę do zaspokojenia potrzeb rynkowych, społecznych i środowiskowych?
- Czy potrafisz skutecznie odpowiedzieć na pytania "Dlaczego", "Jak" i "Co" dotyczące Twojego produktu/usługi?

Kluczowe wnioski

Po skorzystaniu z narzędzi i ram opisanych w tym module uczestnicy powinni:

- Rozumieć, dlaczego rozwijanie przedsiębiorczości i umiejętności strategicznego myślenia, koncentrujące się głównie na zrównoważonym rozwoju i tworzeniu innowacyjnych produktów/usług, ma kluczowe znaczenie dla dzisiejszych osób rozwiązujących problemy.
- Wiedzieć, dlaczego tradycyjne modele biznesowe, w których chodzi tylko o zarabianie pieniędzy, już nie wystarczają i dlaczego ważne jest, aby wziąć pod uwagę zrównoważony rozwój i zrównoważyć naturę, społeczeństwo i pieniądze.
- Ćwiczyć korzystanie z narzędzi takich jak modele TLB i Golden Circle, które pomagają zrozumieć i rozwiązać problemy związane ze zrównoważonym rozwojem.

Zalecane zasoby uzupełniające do dogłębnej analizy:

- Wykorzystanie drzewa problemów i celów w projektach rozwoju społeczności (b.d.) grassroots collective. Dostępne pod adresem: <https://www.thegrassrootscollective.org/problem-objective-tree-development> (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).
- Przedsiębiorstwa społeczne. (b.d.). Rynek wewnętrzny, przemysł, przedsiębiorczość i MŚP. https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/proximity-and-social-economy/social-economy-eu/social-enterprises_en (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).

- Smart Business Modeler. (2021, 28 lipca). Zrównoważone modele biznesowe - Venturely. Venturely.
https://venturely.io/business_model_database_trashed/sustainable-business-models (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).

6.8 Moduł 4.2: Tworzenie prototypów usług i selekcjonowanie działań: Planeta i usługi zorientowane na człowieka

Dostęp do treści Modułu 4.2 można uzyskać za pośrednictwem Platformy Społeczności Gospodarzy Wiosek:
<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

W tym module uczestnicy angażują się w podejście projektowe skoncentrowane na planecie, umożliwiając im syntezę podstawowych koncepcji z wcześniejszych modeli w celu tworzenia pomysłów i opracowywania bardziej wpływowych rozwiązań. Moduł ten integruje koncepcje teoretyczne i interaktywne procesy (wymiany) w grupach rówieśniczych, w tym wspólne przykłady, ułatwiając uczestnikom realizację ich pomysłów z nowej perspektywy. Pod koniec modułu 4.2 uczestnicy będą mieli praktyczne narzędzia do zwiększenia trwałości swoich praktyk.

Narzędzia i ramy

Narzędzia i ramy wykorzystywane w tym module mają na celu wspieranie zmiany paradygmatu z podejścia projektowego skoncentrowanego na człowieku na bardziej holistyczne, skoncentrowane na planecie. Zmiana ta ma kluczowe znaczenie w obecnej erze, często nazywanej "antropocenem", w której wpływ działań człowieka na Ziemię jest coraz bardziej widoczny. Moduł bada tę nową perspektywę, podkreślając potrzebę tworzenia rozwiązań, które są korzystne dla ludzi i uwzględniają dobrobyt planety. Uczestnicy zapoznają się z planetocentrycznym projektowaniem jako techniką rozwiązywania problemów, wraz z

dogłębną analizą jego zasad i ruchów, wyjaśnioną przez Sama Hubera. Część teoretyczna obejmuje również implikacje antropocenu, zrozumienie granic planetarnych i strategie zrównoważonego projektowania. Ta teoretyczna podstawa jest niezbędna do rozwijania sposobu myślenia, w którym priorytetem jest przyjazność dla środowiska, świadomość zasobów i kreatywność w opracowywaniu zrównoważonych rozwiązań.

Praktyczny aspekt tej części obejmuje dyskusje moderowane i sesje dzielenia się, podczas których uczestnicy mogą zastosować poznane koncepcje w środowisku opartym na współpracy. Część praktyczna koncentruje się na ideach skoncentrowanych na planecie, opartych na zaprojektowanej wcześniej propozycji wartości. Uczestnicy są zachęceni do formułowania pytań "Jak możemy", kwestionując swoje dotychczasowe pomysły i perspektywy. Na tym etapie uczestnicy kierują się trzema podstawowymi zasadami: odpowiedzialnością, systematycznym podejściem i przejrzystością. Integrując te zasady, uczestnicy są zachęceni do myślenia poza konwencjonalnymi granicami i opracowywania odpowiedzialnych rozwiązań, które są systemowo solidne i przejrzyste w swoim podejściu do zrównoważonego rozwoju. Ta praktyczna praktyka wzmacnia koncepcje teoretyczne i umożliwia uczestnikom zastosowanie ich w rzeczywistych scenariuszach, wspierając głębsze zrozumienie i zaangażowanie w projektowanie zorientowane na planetę.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

W rozdziale "Wskazówki i instrukcje warsztatowe" moderatorzy są prowadzeni w zakresie skutecznego komunikowania przejścia od podejścia skoncentrowanego na użytkowniku do bardziej inkluzywnego, skoncentrowanego na planecie projektowania. Zmiana ta ma kluczowe znaczenie w kontekście "antropocenu", terminu, który podkreśla znaczący wpływ działań człowieka na środowisko. Prowadzący powinni podkreślać znaczenie tworzenia rozwiązań, które zaspokajają ludzkie potrzeby i priorytetowo traktują zrównoważony rozwój środowiska. Kluczowe jest zachęcanie uczestników do syntezy pojęć z poprzednich modułów. Prowadzący powinni pomagać im w zrozumieniu, w jaki sposób te podstawowe koncepcje mogą zostać zintegrowane z ich

procesami tworzenia pomysłów w celu opracowania skutecznych i zrównoważonych rozwiązań. Podkreślanie znaczenia uwzględniania dobrobytu planety w procesie tworzenia pomysłów ma zasadnicze znaczenie dla promowania holistycznego podejścia do projektowania.

Warsztaty powinny również obejmować interaktywne praktyki, które angażują uczestników w badanie przejścia od projektowania skoncentrowanego na człowieku do projektowania skoncentrowanego na planecie jako techniki rozwiązywania problemów. Dyskusje powinny koncentrować się na zasadach i ruchach w zrównoważonym projektowaniu, ze spostrzeżeniami ekspertów takich jak Sam Huber. Kluczowe znaczenie mają dyskusje na temat implikacji antropocenu, zrozumienia granic planetarnych i strategii zrównoważonego projektowania. Prowadzący powinni zachęcać do interaktywnych dyskusji i dzielenia się sesjami, prowadząc uczestników w kontynuowaniu Planet-Centric Ideation w oparciu o ich wcześniej zaprojektowane Propozycje Wartości. Wiąże się to z formułowaniem pytań "Jak możemy", które kwestionują istniejące pomysły, jednocześnie przestrzegając kluczowych zasad przewodnich: odpowiedzialności, systematycznego podejścia i przejrzystości. Prowadzący powinni również podkreślić znaczącą rolę projektowania w oddziaływaniu na środowisko, zauważając, że decyzje projektowe stanowią około 80% całkowitego śladu środowiskowego produktu. Ważne jest, aby podkreślić potrzebę dostosowania nowoczesnych metod projektowania do zmieniających się wymagań środowiskowych i społecznych, zachęcając uczestników do innowacyjnego i odpowiedzialnego myślenia.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- Czy w moim projekcie uwzględniłem elementy zrównoważonego rozwoju? W jaki sposób przyczynia się on do zmniejszenia śladu środowiskowego lub rozwiązania problemów ekologicznych?

- W jakim stopniu mój projekt jest zgodny z potrzebami społeczności i odpowiada na wyzwania środowiskowe w danym kontekście?
- W jakim stopniu mój pomysł odpowiada na potrzeby społeczności, promując wspólną odpowiedzialność i przejrzystość w podejmowaniu wyzwań środowiskowych?

Kluczowe wnioski

Po skorzystaniu z narzędzi i ram opisanych w tym module uczestnicy powinni:

- Rozumieć koncepcje myślenia skoncentrowanego na planecie, która wykracza poza skupienie się wyłącznie na użytkownikach i obejmuje niezbędną zmianę w kierunku podejścia skoncentrowanego na planecie, uwzględniającego konsekwencje działań człowieka dla środowiska.
- Znać istniejące strategie wdrażania zrównoważonego projektowania, narzędzia, metody i istniejące koncepcje zwiększające odpowiedzialność. Dowiedz się, jak wdrożyć te zasoby, aby podnieść poziom odpowiedzialności w swoich projektach.
- Rozumieć odpowiedzialność i przejrzystość w uznawaniu, że projektowanie ma znaczący wpływ na środowisko. Poznanie zasad projektowania, które mają kluczowe znaczenie dla łagodzenia wpływu na środowisko i społeczeństwo.

Zalecane zasoby uzupełniające do głębokiego nurkowania

- Granice planetarne. (b.d.). Stockholm Resilience Centre.
<https://www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries.html> (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).
- Humble, J. (2023, 17 czerwca). Projektowanie naprawdę dużych rzeczy: Planet-Centric design. The Fountain Institute.
<https://www.thefountaininstitute.com/blog/design-of-really-big-things> (dostęp: 06 grudnia 2023 r.).

- Planet Centric Toolkit (b.d.). Planet Centric Design.
<https://cdn2.hubspot.net/hubfs/6362597/Oppaat%20EN/Planet%20Centric%20Design%20toolkit%20-%2025.11.2019.pdf>
(dostęp: 06 grudnia 2023 r.).

6.9 Moduł 5: Tworzenie platformy współpracy i nowych modeli biznesowych

Dostęp do treści Modułu 5 można uzyskać za pośrednictwem Platformy Społeczności Gospodarzy Wiosek:

<https://platform.villagehosts.eu/>

Jak i kiedy go używać

Moduł 5 ma na celu wyposażenie gospodarzy wiosek w umiejętności i wiedzę potrzebne do konceptualizacji i wdrażania pomysłów na zrównoważone projekty w ich społecznościach. Moduł ten jest szczególnie cenny podczas burzy mózgów na temat pomysłów biznesowych, zrozumienia dynamiki rynku lub przygotowania do wprowadzenia na rynek nowych produktów lub usług. Oferuje praktyczne podejście, które obejmuje podstawy przedsiębiorczości, w tym marketing, finanse, przywództwo, dynamikę zespołu i tworzenie sieci kontaktów, koncentrując się na współczesnych trendach. Moduł ten jest idealny dla tych, którzy chcą przekształcić swobodnie dostępne informacje w praktyczne spostrzeżenia biznesowe, zapewniając solidne podstawy dla każdego, kto wyrusza w przedsiębiorczą podróż. Korzystne jest, aby gospodarze wiosek opracowali lub udoskonaili swoje modele biznesowe i strategie, zapewniając, że są dobrze przygotowani do poruszania się w złożoności współczesnych środowisk biznesowych.

Narzędzia i ramy

Moduł wprowadza narzędzia i ramy pomagające w opracowywaniu zrównoważonych modeli biznesowych. Mapa interesariuszy jest niezbędnym narzędziem do identyfikacji i zrozumienia kluczowych czynników wpływających na ekosystem projektu, pomagając w skutecznej strategii. 3P in Sustainability Canvas to struktura skupiająca się na trzech P: Ludzie, Planeta i Zysk. Ramy te zapewniają, że model biznesowy jest zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, równoważąc rentowność ekonomiczną z odpowiedzialnością społeczną i środowiskową. Dodatkowo, Business Model Canvas jest wprowadzony jako szablon zarządzania strategicznego. Narzędzie to jest nieocenione przy opracowywaniu nowych modeli biznesowych lub dokumentowaniu istniejących, zapewniając jasne i ustrukturyzowane podejście do innowacji modeli biznesowych.

Wskazówki i instrukcje warsztatowe

Prowadząc warsztaty na temat Modułu 5, należy rozpocząć od teorii i sesji dyskusyjnej na temat tworzenia współpracy i nowych modeli biznesowych. Sesja ta powinna koncentrować się na teoretycznych ramach wspierających platformy współpracy i innowacyjne strategie biznesowe, zapewniając uczestnikom kompleksowe zrozumienie obecnego krajobrazu biznesowego. Następnie odbędzie się praca grupowa i dyskusja skupiona wokół studium przypadku Rural Hub. Ta interaktywna sesja powinna koncentrować się na analizie studium przypadku w celu wyodrębnienia praktycznych strategii dla przedsięwzięć uczestników. Zachęcaj do aktywnego uczestnictwa i krytycznego myślenia, umożliwiając uczestnikom zaangażowanie się w materiał w sposób odpowiedni dla ich konkretnych kontekstów. Takie podejście zapewnia, że uczestnicy nie tylko rozumieją teoretyczne aspekty modułu, ale także jak zastosować te koncepcje w praktycznym, rzeczywistym otoczeniu.

Pytania do samooceny

Refleksyjne pytania dla uczestników w celu zinternalizowania wiedzy z modułu:

- Jak skutecznie mogę komunikować potrzeby mojej wioski i cele projektu potencjalnym zwolennikom i interesariuszom?

- Czy jestem w stanie zidentyfikować i zabezpieczyć różnorodne możliwości finansowania?
- Czy mogę śmiało powiedzieć, że moje działania biznesowe są zrównoważone pod względem środowiskowym i pozytywnie wpływają na lokalne źródła utrzymania?

Kluczowe wnioski

Po skorzystaniu z narzędzi i ram opisanych w tym module uczestnicy powinni:

- Rozpoznawać i zabezpieczać możliwości finansowania, które są umiejętnościami wymagającymi rozwijania poprzez badania, skuteczną komunikację i tworzenie sieci kontaktów.
- Posiadać umiejętności w zakresie strategii marketingowych i rozwoju odbiorców, aby zrozumieć grupy docelowe, wykorzystać media społecznościowe i zaoferować spersonalizowane doświadczenia.
- Rozumieć strategiczne planowanie i wdrażanie, które obejmuje współpracę społeczności, wykorzystanie lokalnych zasobów, tworzenie partnerstw, długoterminowe myślenie i ocenę wpływu.

Zalecane zasoby uzupełniające do głębokiego nurkowania

- Sieci wpływu - filmowy przewodnik do dyskusji (bez daty) Converge Network. Dostępne pod adresem: <https://www.converge.net/toolkit/film-discussion-guide> (dostęp: 05 grudnia 2023 r.).
- Baza danych: Innowacje społeczne na zmarginalizowanych obszarach wiejskich (bez daty) SIMRA Social Innovation in Marginalised Rural Areas. Dostępne pod adresem: <http://www.simra-h2020.eu/index.php/simradatabase/> (dostęp: 05 grudnia 2023 r.).
- Morris, D. et al. (2023) 59 najlepszych pomysłów na małe firmy dla obszarów wiejskich w 2023 r., Niche Pursuits. Dostępne pod adresem: <https://www.nichepursuits.com/small-business-ideas-for-rural-areas/> (dostęp: 05 grudnia 2023 r.).

7. Platforma OSVH i społeczność internetowa

7.1 Cel Platformy i ogólne zastosowanie

Platforma OSVH (www.villagehosts.eu) jest zasobem dla osób i grup pragnących przyczynić się do rozwoju swojej społeczności. Oferuje praktyczne porady, wspólne doświadczenia i sieć wsparcia dla osób podejmujących projekty w swoich wioskach. Zapewnia treści, wskazówki, materiały szkoleniowe i przestrzeń dla społeczności. Jako zorganizowana inicjatywa koncentrująca się na rozwoju i zaangażowaniu społeczności, ma na celu wspieranie małych wiosek poprzez wprowadzanie nowych możliwości rozwoju społecznego, gospodarczego i ekologicznego. Opowiada się za rozwojem usług opartych na tych połączeniach, wspieranych przez praktyczne modele biznesowe uwzględniające unikalne potrzeby i zasoby obszarów wiejskich.

Jak i kiedy go używać

Głównymi użytkownikami tej platformy są gospodarze wiosek. Mogą to być lokalni liderzy, przedsiębiorcy lub entuzjastyczni mieszkańcy, którzy są dobrze zorientowani w różnych niezbędnych umiejętnościach, zarówno technicznych, jak i interpersonalnych. Platforma służy również szerszemu gronu odbiorców, w tym potencjalnym inwestorom, decydentom i osobom z innych społeczności zainteresowanych podobnymi projektami rozwojowymi. Zapewnia wgląd, historie sukcesu i praktyczną wiedzę, które można dostosować do różnych kontekstów. Platformy można używać do:

- **Przeglądania historii i aktualizacji.** Użytkownicy mogą przeczytać o doświadczeniach innych gospodarzy wioski. Ta sekcja oferuje realistyczne spojrzenie na to, jak to jest inicjować projekty społecznościowe, w tym zarówno sukcesy, jak i wyzwania.

- **Dostępu do narzędzi.** Platforma zapewnia różne zasoby, które gospodarze wiosek mogą uznać za pomocne. Obejmują one zarówno poradniki dotyczące rozpoczynania projektów społecznościowych, jak i strategie angażowania mieszkańców i interesariuszy.
- **Wyboru odpowiednich kursów.** Zamiast jednego uniwersalnego podejścia, użytkownicy mogą zidentyfikować konkretne obszary, o których chcą dowiedzieć się więcej i odpowiednio wybrać kursy. Ta funkcja uznaje różnorodność wiosek i potrzebę dostosowanego podejścia do rozwoju społeczności.
- **Udziału w dzieleniu się wiedzą i dyskusjach społecznościowych.** Platforma zachęca do interakcji między użytkownikami, umożliwiając im dzielenie się poradami, przekazywanie opinii i współpracę nad zagadnieniami lub projektami.

Zaangażowanie w przestrzeń społeczności

Kluczową cechą platformy Village Hosts jest "przestrzeń społecznościowa", dedykowany obszar, który sprzyja interakcji, współpracy i dzieleniu się wiedzą między gospodarzami wiosek. Ta wirtualna przestrzeń wykracza poza granice geograficzne, tworząc cyfrową społeczność, w której rozwijają się pomysły, wymieniane są doświadczenia i rodzą się innowacyjne rozwiązania wspólnych wyzwań. Przestrzeń społecznościowa oferuje następujące funkcje:

- **Interaktywne forum.** Forum jest sercem przestrzeni społeczności. Gospodarze wiosek mogą publikować zapytania, dzielić się spostrzeżeniami i przekazywać opinie na temat tego miejsca spotkań. To interaktywne centrum rozwija się dzięki różnorodnym doświadczeniom jego członków, obejmując szeroki zakres tematów, od wyzwań logistycznych po historie sukcesu.
- **Profile osobiste.** Każdy gospodarz wioski może utworzyć szczegółowy profil osobisty podkreślający jego umiejętności, doświadczenia i bieżące projekty. Profile te pozwalają poszczególnym osobom zaprezentować swoją podróż i pomóc znaleźć podobnie myślących profesjonalistów, wspierać współpracę i wymieniać się konkretną wiedzą specjalistyczną.

- **Mapę projektów i wiosek.** Jedną z najbardziej innowacyjnych funkcji jest interaktywna mapa. Użytkownicy mogą wizualizować geograficzne rozmieszczenie projektów i gospodarzy wiosek. Ta funkcja zapewnia makro-wgląd w trwające inicjatywy, umożliwiając użytkownikom znajdowanie i łączenie się z pobliskimi projektami i osobami, zrozumienie regionalnych trendów oraz identyfikowanie możliwości współpracy lub uczenia się.
- **Bezpośrednie wiadomości i nawiązywanie kontaktów.** Poza publicznymi dyskusjami, przestrzeń społecznościowa umożliwia prowadzenie prywatnych rozmów. Gospodarze wiosek mogą kontaktować się ze sobą za pośrednictwem bezpośrednich wiadomości, zachęcając do bardziej dogłębnych, ukierunkowanych interakcji. Funkcja ta jest szczególnie korzystna w przypadku omawiania drażliwych tematów, planowania współpracy lub udostępniania poufnych aktualizacji postępów.
- **Udostępnianie zasobów.** Przestrzeń społeczności jest również repozytorium zasobów. Użytkownicy mogą przysyłać odpowiednie dokumenty, linki, filmy i inne materiały, które uznają za pomocne, udostępniając je szerszej społeczności. Takie wspólne podejście wzbogaca pulę zasobów, zapewniając łatwy dostęp do cennych informacji.

Wartość przestrzeni społecznej dla gospodarzy wioski

Aktywnie uczestnicząc w przestrzeni społeczności, użytkownicy nie są tylko obserwatorami, ale współtworzą żywą, rozwijającą się sieć wiedzy. Jest to przestrzeń, która odzwierciedla etos samej platformy Village Hosts: zbiorowy rozwój poprzez dzielenie się wiedzą i wzajemne wsparcie. Przestrzeń społecznościowa to dynamiczny ekosystem, który oferuje wiele korzyści:

- **Wspólne uczenie się.** Dzieląc się sukcesami i porażkami, gospodarze wiosek angażują się w formę zbiorowego uczenia się, która jest praktyczna i oparta na rzeczywistych doświadczeniach.
- **Możliwość nawiązywania kontaktów.** Przestrzeń jest pełna możliwości profesjonalnego networkingu, mentoringu i współpracy, pomagając gospodarzom wioski rozszerzyć ich system wsparcia.

- **Innowację i rozwiązywanie problemów.** Kiedy różne umysły współpracują, pojawiają się innowacyjne rozwiązania. Przestrzeń społecznościowa jest think-tankiem, w którym użytkownicy mogą przeprowadzać burze mózgów, otrzymując informacje zwrotne i świeże spojrzenie na swoje wyzwania.
- **Wsparcie emocjonalne i motywacja.** Być może mniej namacalne, ale równie ważne, poczucie wspólnoty i wspólnego celu jest emocjonalnym wsparciem dla gospodarzy wioski, zwłaszcza w obliczu niepowodzeń lub poczucia izolacji.

7.2 Platforma jako zasób dla programu szkoleniowego

Platforma Gospodarzy Wiosek (<https://platform.villagehosts.eu/>) to źródło informacji dla trenerów przygotowujących wpływowych gospodarzy wiosek. Zapewnia różne narzędzia, spostrzeżenia i możliwości współpracy, wszystkie zaprojektowane w celu usprawnienia procesu szkoleniowego. Platforma zapewnia materiały szkoleniowe, w tym kompleksowe moduły, studia przypadków i rzeczywiste scenariusze, które trenerzy mogą wykorzystać do wzbogacenia swoich sesji.

Oprócz materiałów szkoleniowych, platforma służy jako centrum ciągłego uczenia się i bycia na bieżąco z najnowszymi trendami i najlepszymi praktykami w zakresie hostingu wiosek. Trenerzy mogą uzyskać wgląd w doświadczenia i strategie udostępniane przez najlepszych gospodarzy wiosek, integrując te praktyczne, przetestowane podejścia w swoich sesjach szkoleniowych. Platforma wspiera również społeczność praktyków, umożliwiając trenerom nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami, omawianie pomysłów, współpracę nad projektami, a nawet badanie możliwości partnerstwa w zakresie współorganizowania sesji szkoleniowych lub opracowywania nowych materiałów szkoleniowych.

Interaktywne narzędzia i technologie platformy dodatkowo zwiększają doświadczenie szkoleniowe. Funkcje takie jak ankiety, quizy i fora dyskusyjne sprawiają, że nauka jest bardziej angażująca i umożliwia przekazywanie informacji zwrotnych w czasie

rzeczywistym. Wirtualne wsparcie szkoleniowe platformy, w tym wirtualne pokoje spotkań i udostępnianie treści multimedialnych, jest nieocenione w przypadku zdalnych lub hybrydowych modeli szkoleniowych. Ponadto platforma ułatwia gromadzenie informacji zwrotnych, umożliwiając trenerom doskonalenie swojego podejścia w oparciu o recenzje uczestników i dostęp do zasobów samodoskonalenia w celu rozwoju zawodowego.

8. Podsumowanie podręcznika

Podręcznik zawiera przegląd metodologii, wskazówek, strategii i narzędzi, które mogą być pomocne dla osób zaangażowanych i prowadzących projekty mające na celu rewitalizację obszarów wiejskich poprzez innowacyjne metodologie i wspólne wysiłki. Nacisk położono na wzmocnienie pozycji społeczności lokalnych, wspieranie współpracy i wykorzystanie siły innowacji społecznych. Stworzony dokument służy jako repozytorium wiedzy na temat innowacji na obszarach wiejskich i cyfrowa przestrzeń spotkań dla zainteresowanych stron, wypełniając luki i ułatwiając wymianę wiedzy.

W rozwoju obszarów wiejskich i innowacjach społecznych najważniejsze jest wykorzystanie istniejących umiejętności przy jednoczesnej integracji nowych metodologii. Niniejszy podręcznik podkreśla znaczenie tego holistycznego podejścia do rozwoju. Z naciskiem na współtworzenie, innowacje społeczne i budowanie społeczności, gospodarze wiosek są zachęceni do łączenia swoich wcześniej istniejących umiejętności z tymi nowymi metodologiami, co prowadzi do wpływowych rezultatów w ich społecznościach.

9. Załączniki

Ta sekcja zapewnia czytelnikom dostęp do wszystkich niezbędnych zasobów, terminów i odniesień, które mogą pomóc w zrozumieniu i zastosowaniu metodologii i wyników projektu.

Słowniczek terminów

Biorąc pod uwagę specjalistyczny charakter projektu, w podręczniku zastosowano kilka terminów i żargonów. Ten podrozdział zawiera definicje tych terminów, aby zapewnić jasność i ułatwić zrozumienie.

- **Gospodarze wsi/wioski.** Osoby lub podmioty, które odgrywają kluczową rolę na obszarach wiejskich, działając jako katalizatory pozytywnych zmian. Identyfikują możliwości, łączą lokalne podmioty i opracowują projekty mające na celu odnowienie i utrzymanie małych wiosek.
- **Otwarta licencja.** Licencja, która promuje i szanuje otwarty dostęp. Zezwala na kopiowanie, rozpowszechnianie, wyświetlanie i modyfikowanie utworu na określonych warunkach.
- **Innowacja społeczna.** Nowatorskie rozwiązanie problemu społecznego, które jest bardziej skuteczne, wydajne, zrównoważone lub sprawiedliwe niż istniejące rozwiązania. Przynosi korzyści społeczeństwu jako całości, a nie osobom prywatnym.
- **Podręcznik.** Podręcznik lub przewodnik zawierający szczegółowe informacje, instrukcje lub metodologie dotyczące określonego tematu.
- **Manifest.** Publiczna deklaracja intencji, motywów lub poglądów. Przedstawia zasady i wizję ruchu.
- **Renesans obszarów wiejskich.** Zjawisko, w którym przedsiębiorstwa społeczne i wiejskie tworzą zrównoważone źródła utrzymania i generują pozytywny wpływ społeczny w małych wioskach, przeciwdziałając skutkom wyludnienia.

- **Mapowanie zasobów.** Strategia identyfikacji i analizy istniejących zasobów, takich jak ludzie, usługi, zasoby naturalne i technologie. Zwiększa potencjał społeczny, kulturowy, naturalny i gospodarczy danego obszaru.
- **Aktywiści wiejscy.** Osoby lub grupy, które podejmują proaktywne kroki w celu wprowadzenia pozytywnych zmian na obszarach wiejskich. Często pracują nad odnowieniem zaniedbanych obszarów i nadaniem im nowego życia.
- **Innowacja społeczna dostosowana do miejsca.** Innowacja społeczna zakorzeniona w konkretnym miejscu lub społeczności, jej potrzebach, cechach i kontekście.

Wskazówki dotyczące finansowania, zasobów i partnerstw

W sercu każdego udanego projektu społecznościowego leży strategiczna trójca finansowania, zasobów i partnerstw. Wyruszając w szlachetną podróż innowacji społecznych na obszarach wiejskich, niniejszy rozdział zawiera wskazówki, które poprowadzą Cię przez ścieżki pozyskiwania wsparcia finansowego, mobilizowania zasobów i tworzenia partnerstw, które są siłą napędową inicjatyw społecznościowych.

Partnerstwa są kamieniem węgielnym wzbogacania społeczności, oferując symbiotyczne relacje, które napędzają postęp i innowacje. Podróż rozpoczyna się od uznania nieodłącznej wartości partnerstwa i zrozumienia, że sojusze te sprzyjają wspólnej odpowiedzialności i zbiorowemu wzmocnieniu pozycji wszystkich zainteresowanych stron. Identyfikacja potencjalnych partnerów wymaga bystrego oka do synergii; lokalne firmy, instytucje edukacyjne, organizacje pozarządowe i organy rządowe są potencjalnymi współpracownikami, z których każdy posiada unikalne zasoby, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla sukcesu projektu.

Przygotowanie jest najbardziej zaufanym sprzymierzeńcem, gdy scena jest ustawiona na zasięg. Opracowanie angażującej propozycji partnerstwa może wiele zmienić; dokument ten powinien rezonować z wartościami potencjalnego partnera,

podkreślając wspólne korzyści i wspólną wizję, która was łączy. Poruszając się po umowach, pamiętaj, że nie są to zwykłe kontrakty, ale podstawa wzajemnego szacunku i współpracy, zaprojektowana w celu pielęgnowania i podtrzymywania długoterminowych relacji. I to nie koniec; partnerstwa katalizują zaangażowanie społeczności, służąc jako latarnia morska, która przyciąga różne grupy, jednocząc je w ramach upodmiotowienia edukacyjnego.

Zasoby materialne i niematerialne to narzędzia, które napędzają Twój projekt. Zaczynij od dokładnej oceny, inwentaryzacji tego, co oferuje lokalna społeczność. To jak układanie puzzli, identyfikowanie tego, co jest dostępne i wskazywanie tego, czego brakuje. Takie całościowe spojrzenie ma kluczowe znaczenie dla wypełnienia luk, czy to poprzez mobilizację lokalnych zasobów, takich jak miejsca i eksperci, czy też zabezpieczenie wkładów rzeczowych, które dodają wartość bez obciążenia finansowego.

Jednak świat poza twoją wioską kryje niewykorzystane możliwości. Podmioty rządowe i pozarządowe często zapewniają dotacje lub darowizny, czekając na inicjatywy takie jak Twoja, aby tchnąć w nie życie. Chodzi o wyciągnięcie ręki i dotarcie do tych zewnętrznych organów z prośbą, która odzwierciedla aspiracje Twojej społeczności. Pośród tego wszystkiego, kreatywność jest twoją dziką kartą. W świecie innowacji rozwiązania przybierają różne formy - platform cyfrowych, współdzielonych zasobów, a nawet zmienionych materiałów - z których każda otwiera nowe możliwości dla programu szkoleniowego.

Finansowanie jest pulsem twojego projektu, stałym przepływem, który zapewnia vitalność i trwałość. Rozpocznij od jasnego zrozumienia kosztów, mapując każdy wydatek, aby sporządzić budżet, który odzwierciedla plan finansowy twoich działań. W twojej wiosce duch jedności może przełożyć się na sukces w pozyskiwaniu funduszy. Lokalne wydarzenia, kampanie i akcje w mediach społecznościowych to coś więcej niż tylko sposoby pozyskiwania funduszy; wymagają one solidarności społeczności, tworząc sieć lokalnych patronów zaangażowanych w twoją sprawę.

Poza granicami Twojej miejscowości, świat jest rezerwuarem wsparcia finansowego. Dotacje, sponsoring i prywatne darowizny to strumienie czekające na skierowanie do Twojej wioski. Każdy z nich wymaga unikalnego podejścia, od tworzenia atrakcyjnych wniosków o dotacje po pielęgnowanie trwałych relacji z darczyńcami. A pośród finansowych przyływów i odpływów, przejrzystość jest twoją naczelną zasadą, zobowiązaniem do odpowiedzialności, które zdobywa niezachwiane zaufanie twojej społeczności.

10. Podziękowania

Sukces i realizacja każdego projektu są wspólnym wysiłkiem; ten projekt nie jest wyjątkiem. Ta sekcja wyraża uznanie i wdzięczność wszystkim tym, którzy poświęcili swój czas, wiedzę i zasoby, aby urzeczywistnić wizję tego projektu.

Projekt OSVH jest przedsięwzięciem opartym na współpracy, łączącym różnych partnerów. Partnerzy ci, od organizacji oddolnych po instytucje akademickie, wnoszą unikalne atuty. Ich wspólna wiedza zapewnia, że projekt jest holistyczny i obejmuje wiele aspektów rozwoju obszarów wiejskich. Współpraca ta nie jest tylko transakcyjna, ale opiera się na wzajemnym szacunku i wspólnej wizji przyszłości społeczności wiejskich:

- **Casa Netural** (https://benetural.com/en_GB/): Casa Netural, założona w 2012 r. w Materze we Włoszech, rozpoczęła działalność jako wiejska przestrzeń coworkingowa i przekształciła się w przestrzeń colivingową, goszczącą innowatorów z całego świata w celu współpracy nad lokalnymi projektami i wspierania rozwoju społeczności. Organizacja wspiera projekty, które wzmacniają ekonomię współdzielenia, metody pracy oparte na współpracy i zarządzanie przestrzenią społecznościową, jednocześnie promując wymianę umiejętności i wiedzy na poziomie krajowym i międzynarodowym. Casa Netural opracowała metodę "Netural Incubator", pomagając osobom i organizacjom w udoskonalaniu modeli biznesowych i prototypowaniu nowych usług, a także prowadzi Akademię Netural do szkolenia w zakresie zarządzania projektami biznesowymi. Do kluczowych postaci należy Andrea Paoletti, architekt i przedsiębiorca społeczny, który jest współzałożycielem Casa Netural i Wonder Grottole. Organizacja odgrywa znaczącą rolę w innowacjach społecznych, coworkingu na obszarach wiejskich oraz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich, aktywnie angażując się w media społecznościowe i budowanie społeczności.

Współpracownicy projektu z Casa Netural: Andrea Paoletti (OSVH Project manager, partner facylitator, trener), John Thackara (OSVH Strategic Consultant), Rocco Pisilli (OSVH Project manager junior, trener), Samuele Biagioni (Communication strategist).

- **Materahub** (<https://www.materahub.com/>): Zarządza międzynarodowymi projektami pilotażowymi w celu wspierania branży kulturalnej i kreatywnej, koncentrując się na procesach innowacji i integracji oraz promowaniu nowej wizji przedsiębiorczości w celu sprostania współczesnym wyzwaniom. Organizacja prowadzi kilka międzynarodowych działań na rzecz budowania potencjału, ułatwiając wymianę umiejętności między lokalnymi i międzynarodowymi ekspertami, przedsiębiorcami i decydentami, wspieranymi przez programy europejskie, takie jak Erasmus +, Cosme, Interreg i Horyzont 2020. Od 2010 r. Materahub jest organizacją pośredniczącą w europejskim programie Erasmus dla młodych przedsiębiorców, a od 2014 r. włoskim gospodarzem Creative Business Cup, międzynarodowego konkursu dla branży kulturalnej i kreatywnej. Materahub jest członkiem Puglia Creative District oraz klastra przemysłu kulturalnego i kreatywnego Basilicata Creativa. Materahub należy również do międzynarodowych sieci, takich jak sieć CARP, która promuje szlaki kulturowe w sztuce prehistorycznej, European Creative Business Network, European Creative Hubs Network, ENCATC, a od 2022 r. jest częścią EIT KIC Culture and Creativity.

Współtwórcy projektu z Materahub: Sara Simeone, Becky Riches, Hai Ly Nguyen, Eleonora Santini.

- **Radošā partnerība** (<https://www.radosapartneriba.lv/>): Cele organizacji to rozwój sztuki, designu, edukacji kulturalnej i kreatywności dla dzieci i dorosłych poprzez wdrażanie nowych inicjatyw; realizacja lokalnych i międzynarodowych projektów z zakresu sztuki, designu i rozwoju kulturalnego; udział i prowadzenie działań badawczych i projektów z zakresu sztuki, designu, edukacji kulturalnej. Organizacja zarządza wydarzeniami kulturalnymi i artystycznymi: kursami rozwoju osobistego, obozami letnimi, programami kształcenia ustawicznego i doskonalenia zawodowego, sympozjami

artystycznymi, konkursami, festiwalami i seminariami dla dzieci i dorosłych. Organizacja współpracuje z osobami i organizacjami na Łotwie i za granicą. Członkowie organizacji prowadzą badania naukowe. Projekty różnią się od zaangażowania jednej osoby do 30 opłacanych pracowników i ponad 100 uczestników.

Uczestnicy projektu z Radošā partnerība: Dr Aija Freimane (kierownik projektu, badacz i trener, lider rozwoju ram kompetencji); Nora Freimane (trener) i Paula Gunāra Benuža (trener).

- **Stowarzyszenie KobieTY** (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100069633309072>): KobieTY jest organizacją non-profit; apolityczną i pozarządową organizacją edukacyjną, która jest inkluzywna i otwarta dla wszystkich, koncentrującą się na różnorodności, równości i responsywności społeczności. Organizacja kładzie nacisk na komunikację bez przemocy, myślenie ekosystemowe i globalną edukację w celu wspierania pozytywnych zmian społecznych. Jej misją jest umożliwienie jednostkom stania się agentami tej zmiany, odpowiadając na potrzeby lokalnej społeczności poprzez innowacyjne projekty. KobieTY promuje uczenie się przez całe życie poprzez metody edukacji poza-formalnej i ekspresję transkulturową oraz wspiera podejście międzypokoleniowe, które obejmuje młodzież, dorosłych i seniorów. Ponadto organizacja aktywnie promuje wolontariat zarówno na poziomie lokalnym, jak i międzynarodowym. Osoby zaangażowane w projekt ze strony KobieTY: Klaudia Latek (asystent projektu i badacz), Jerzy Łepkowski (trener) i Henryk Stawicki (kierownik projektu).
- **FUNDACIÓ PRIVADA ELISAVA ESCOLA UNIVERSITARIA:** ELISAVA Barcelona School of Design and Engineering, stowarzyszona z Pompeu Fabra University, jest ośrodkiem badawczym i akademickim, koncentrującym się na innowacjach technologicznych i społecznych poprzez projektowanie. Instytucja oferuje stopnie naukowe i programy podyplomowe w różnych dyscyplinach projektowania, kładąc nacisk na zrównoważony, etyczny i dobrobyt rozwój. ELISAVA Research,

uznana za wschodzącą grupę badawczą przez Generalitat de Catalunya, prowadzi zaawansowane laboratoria i obiekty, wspierając tętniącą życiem społeczność naukowców zajmujących się innowacjami społecznymi i transferem talentów. Szkoła koncentruje się na innowacjach społecznych, czego dowodem są inicjatywy takie jak "Design for City Making" i "Inhabiting the Void", które badają scenariusze miast opartych na współpracy i zajmują się zmianami demograficznymi w Europie. Kluczowe postacie, takie jak Daria de Seta i Albert Fuster, przewodzą tym wysiłkom, integrując projektowanie z naukami społecznymi, inżynierią i architekturą w celu tworzenia wpływowych projektów ukierunkowanych na społeczność.

Współtwórcy projektu z Elisavy: Massimo Menichinelli (kierownik projektu, trener, kierownik projektu platformy), Iván Paz (koder platformy, badacz), Elena Elizondo Nieva (projektant platformy, badacz), Denise de Spirito (wizytujący badacz z UNIFI - wolontariusz zewnętrzny; projektant zestawu narzędzi, badacz), Albert Fuster (badacz), Daria de Seta (badacz), Sergio Bogunyà (badacz).

- **HOLIS** to interdyscyplinarna społeczność współpracująca i ucząca się, która pracuje nad najbardziej krytycznymi wyzwaniami ekologicznymi i społecznymi naszych czasów. Jesteśmy grupą projektantów, badaczy, twórców, artystów i facylitatorów dążących do zmian poprzez współpracę i zbiorową inteligencję. Nasze warsztaty i kursy dotyczą globalnych problemów na dużą skalę poprzez rozwiązywanie problemów we współpracy z naszymi partnerami. Nasza praca łączy również badania, prowadzenie warsztatów, rozwój produktów i doradztwo, aby pomóc klientom osiągnąć ich cele w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Współtwórcy projektu z Holis: Simona Mancusi i Dominika Majewska (główni facylitatorzy procesu manifestu), Justyna Turek (kierownik projektu, trener i kierownik projektu redakcji manifestu), Márton Gosztonyi (badacz i projektant materiałów szkoleniowych) oraz Maxim Dedushkov (trener).

- **Centrum Przedsiębiorczości Społecznie Odpowiedzialnej - CDOP** (<https://cdop.rs/en/>): Głównym celem CDOP jest ciągle uznawanie społecznie odpowiedzialnych przedsiębiorczych pomysłów, osób i organizacji oraz aktywne wspieranie ich poprzez działania edukacyjne i rozwojowe. W ten sposób będziemy stale wspierać społeczeństwo i ludzi w realizacji kreatywnych, społecznie odpowiedzialnych i zrównoważonych pomysłów i projektów. Centrum stanowi inkubator dla tworzenia innowacyjnych, społecznie odpowiedzialnych pomysłów, miejsce, w którym jednostki mogą rozwijać swój potencjał, aby realizować swoje pomysły, a tym samym poprawiać jakość swojego życia. CDOP rozpoznaje społecznie odpowiedzialne pomysły, osoby i organizacje, aktywnie wspiera je poprzez swoje programy edukacyjne i rozwojowe oraz reprezentuje twórców społecznie odpowiedzialnego otoczenia.

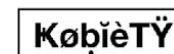
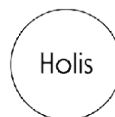
Współtwórcy projektu z CDOP: Dragana Tomić Pilipović (kierownik projektu, badacz i trener) oraz Sanja Milosavljević (trener).

- **John Thackara** (<https://thackara.com/>): Znany pisarz, doradca i producent wydarzeń z ponad trzydziestoletnim doświadczeniem w badaniu zrównoważonych praktyk społecznych na całym świecie, którymi dzieli się poprzez książki, blogi, rozmowy i wydarzenia. Jest autorem kilku książek, w tym "How To Thrive In The Next Economy". Był kuratorem wielu wpływowych wydarzeń związanych z projektowaniem i innowacjami, takich jak konferencja Doors of Perception i brytyjski Dott07. Kariera Thackara obejmuje rolę redaktora czasopism, korespondenta ds. designu i współzałożyciela Design Analysis International, organizującego wydarzenia w głównych obiektach kulturalnych. Zajmował stanowiska akademickie, w tym dyrektora ds. badań w Royal College of Art i pierwszego dyrektora Netherlands Design Institute. Thackara jest profesorem wizytującym i starszym wykładowcą w kilku prestiżowych instytucjach, koncentrując się na ponownym połączeniu miast i wsi oraz projektowaniu społecznym, ekologicznym i relacyjnym.

Open School
for Village Hosts

villagehosts.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Niniejszy projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Niniejsza publikacja [komunikat] odzwierciedla jedynie stanowisko jej autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w niej zawartość merytoryczną.